

“Utan förtroende finns det ingenting”
- Tagore

-En kvantitativ studie om studenters förtroende för Polisen

Kandidatuppsats
Offentlig förvaltning

Karolina Edlund
Tanja Mladenovic

A-K2018:31

HÖGSKOLAN I BORÅS

Grundnivå
Administratörprogrammet
Offentlig förvaltning 15 hp

Utgivningsår: VT19

Svensk titel: Utan förtroende finns det ingenting - En kvantitativ studie om studenternas förtroende för Polisen

Engelsk titel: Without trust there is nothing - A quantitative study of students' trust in the Police

Författare: Karolina Edlund och Tanja Mladenovic

Handledare: Osvaldo Salas

Examinator: Erik Ljungar

Abstract

The purpose of the study was to find out if active people in social activities contribute to a higher trust in the Police among university students. Throughout the essay the trust of male and female students is compared. To be able to study this, we used a quantitative study, of which 121 students answered. The survey consisted of both qualitative and quantitative questions. The results from the Chi-two tests showed that activity in social activities as a single factor does not determine whether a student has high trust or not. The hypothesis in this essay cannot be rejected, so it cannot be confirmed that there is a connection between activity within social activities and a higher trust in the Police. The results of the survey also showed that male students have a lower trust in the Police than women had. However, men showed a higher participation in social activities and a higher level of trust in fellow-citizen than women. The result is then compared to Putnam's theory and previous research.

Nyckelord: Föreningsliv, Förtroende, Medmänniskor, Socialt kapital, Polisen.

Förord

Denna kandidatuppsats är skriven vid Högskolan i Borås under senhösten år 2018 och har varit intresseväckande, lärorikt och samtidigt intensiv. För att ens haft möjlighet till att studera och genomföra denna studie har vi varit beroende av flertal personer vilket vi vill uttrycka vår tacksamhet till.

Vi vill rikta ett stort Tack till Er lärare som tog emot oss och till Er studenter som tog er tid att besvara vår enkät!

Vi vill också tacka vår handledare Osvaldo Salas - Tack för all hjälp, respons och värdefulla handledning!

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Problemformulering	2
1.2 Syfte och frågeställning.....	2
1.3 Hypotes.....	3
1.4 Bakgrund.....	3
2. Tidigare forskning	5
2.1 Generellt förtroende för Polisen.....	5
2.2 Män och kvinnors förtroende för Polisen	5
2.3 Förtroende för Medmänniskor.....	6
2.4 Studenters förtroende.....	6
3. Teori	8
3.1 Föreningsliv	8
3.2 Kritik av Putnam	10
4. Metod	11
4.1 Urval.....	11
4.2 Tillvägagångssätt och material.....	11
4.3 Databearbetning	13
4.4 Statistisk sambandsanalys	13
4.5 Etisk diskussion	14
4.6 Metoddiskussion	14
5 Resultat	16
5.1 Förtroende för Polisen	16
5.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen.....	18
5.3 Förtroende för Medmänniskor – Socialt kapital	23
5.4 Statistisk sambandsanalys	27
5.5 Sammanfattning av resultat.....	28
6. Diskussion	29
6.1 Förtroende för Polisen.....	29
6.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen.....	30
6.3 Förtroende för Medmänniskor.....	34
6.4 Statistisk sambandsanalys.....	35
7. Slutsats	37
7.1 Förtroende för Polisen	37
7.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen.....	37
7.3 Förtroende för Medmänniskor	38
8. Kritisk reflektion	40
9. Käll- och litteraturförteckning	41
10. Bilaga 1	44

1. Inledning

Lag och ordning har länge funnits i det civiliserade samhället och förtroende för samhällsinstitutioner ses som en av grundbultarna i en demokrati. Polisens uppgift är att hålla samhället tryggt och har förväntningar från medborgarna att upprätthålla den tryggheten. Det finns en stark norm i det svenska samhället som innebär att medborgarna bör kunna lita på Polisen. De flesta svenskar har förtroende till denna institution och utsätts svensken för brott eller liknande tvekar de i allmänhet inte att kontakta Polisen. Är det en social norm att som person bör kunna lita på Polisen eller beror det på en verklighetsuppfattning om hur Polisen faktiskt fungerar? Lika mycket som det kan vara en norm kan det också vara en verklighetsuppfattning om att Polisen i allmänhet är pålitlig. För att legitimera Polisens rätt att ha de befogenheter som de besitter behöver befolkningen ge detta ett godkännande. Genom att ha förtroende och en acceptans för dess arbete legitimeras institutionen. Precis som att medborgare måste ha gemensam uppfattning om att pengar har ett förutbestämt värde, eftersom utan en allmän acceptans för att det är ett legitimt betalmedel finns inget värde. Ett samhälle utan pengar är lika förvirrande som ett samhälle utan rättssystem.

Likt Polisen är förtroende en viktig grundbult, fast i ett mer komplext sammanhang. Varje individ väljer själv när, varför och vem den ska hysa förtroende för. Men utan något som helst förtroende menar Luhmann (2005) att det skulle bli svårt att hitta motivation att gå upp på morgonen, personen i fråga skulle drabbas av ångest och rädsla. Luhmann (2005) hävdar att en sådan konflikt med komplexiteten skulle ingen människa klara av. Det kan anses vara omåttligt men vad är en människa utan förtroende till varken människor eller samhällsinstitutioner? Kanske ingenting? Luhmann (2005) påstår att förtroende är ett så pass viktigt grundelement att ju större förtroende är, desto mer bidrar det till att minska den sociala komplexiteten. Att ha förtroende förenklar människors levnadssätt genom att ta risken *att lita på någon* (Luhmann, 2005).

Undersökningar angående förtroende visar att Sverige tillsammans med de skandinaviska grannländerna tillhör kategorin "*högtillitsländer*". Sverige är ett land som har ett stabilt och generellt förtroende till andra människor. Eftersom Sverige enligt tidigare undersökningar visar högt förtroende är det förvånansvärt att se att det finns en samhällsinstitution som sticker ut mellan kvinnor och mäns förtroende. I tidigare års SOM-undersökningar visas ett representativt urval av svenska invånares svar kring frågan om förtroende för flertal olika samhällsinstitutioner. Den samhällsinstitution som visade mest skillnad mellan män och kvinnors förtroende var just Polisen. Kvinnor tenderar i dessa SOM-undersökningarna att ha ett högre förtroende än män. Vad som skiljer könen åt går att diskutera. Män är dock de som i hög utsträckning står för de brott som begås i Sverige. Lagföring innebär att en person blivit åtalad och dömd för ett brott. År 2016 var 182 900 personer lagförda i Sverige, av dessa var 28 037 stycken kvinnor och 154 863 män. Det blir i procent 15,3, samt 84,67 (Bäck-man, Hjalmarsson, Lindquist och Pettersson, 2018:68. Se Brottsförebyggande rådet, 2018, tabell 405B).

I denna uppsats ska fokus vara på att föreningsliv och förtroende för medmänniskor överlag har koppling till vad personer anser ha för förtroende för Polisen. Genom föreningsliv kan verklighetsuppfattningar skapas och genom samtal med andra människor kan dessa uppfattningar förstärkas.

1.1 Problemformulering

Sverige är en suverän stat med en riksdag som har rätt att stifta lagar (RF, 1 kap, 4 §, 2 st). Polisen är den institution som har ensamrätt på våldsmonopol, som legitimeras av staten och riksdagen. Det innebär att poliser är de i samhället som har ensamrätt på att använda våld när det uppstår situationer som kräver det (PL, 10 §). Denna ensamrätt innebär ett stort ansvar och är en maktresurs som ska brukas med förnuft. Om denna maktresurs utnyttjas på fel sätt, kan det leda till att medborgare tappar förtroendet för denna typ av maktmedel. Förtroende för Polisen är en viktig grundsten i det samhälle som vi lever i. De lagar som stiftas i Sverige är bindande för alla samhällsmedborgare, och alla har skyldighet att följa dessa lagar. Ifall Sveriges medborgare skulle sluta legitimera statens olika maktmedel inom rättsväsendet skulle det kunna få förödande konsekvenser. Staten legitimeras dock genom att Sveriges befolkning röstar i val (Bäck, Erlingsson och Larsson, 2015), och att offentliga organisationer är transparenta med sina verksamheter. Det är viktigt att medborgare har uppfattningen om att det Polisen gör är legitimt. Finns inte förtroende för Polisens arbete är det problematiskt, det måste finnas en gemensam syn i samhället att Polisens organisation är bra.

Om nyckeln till förbättrade möjligheter för samhällsinstitutioner finns i utvärderingar av förtroendet i samhället behövs verktyg för att kunna mäta dessa. Forskningen bör innehålla god kvalitet och det kan uppnås genom att utveckla samt sträva efter en så noggrann mätning som möjligt. Inte enbart för att kartlägga förtroendenivåer i samhället, utan även för att de resultat som framkommer i förlängningen är grunden för artiklar, böcker samt vetenskapliga artiklar. Många studenter är trots allt framtida arbetstagare hos offentliga samhällsinstitutioner. Visar då forskning att studenter har ett lågt förtroende för samhällsinstitutioner kan det vara till fördel för samhället att göra något åt det.

Vid noggranna eftersökningar om tidigare forskning samt studier kring studenters förtroende för samhällsinstitutioner, framkom enbart en liten mängd forskning. Då det endast förekom lite litteratur inom området fanns ett behov av att undersöka och utöka forskningen. Genom att studera området och kartlägga förtroendet inom forskningen kan de ge andra forskare bättre förutsättningar för framtida kvantitativa undersökningar.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med denna rapport är att söka bredare kunskap gällande högskolestudenters förtroende för Polisen i en mellanstor stad. I rapporten kommer jämförande analyser göras kring kvinnor och män, rapporten kommer även att studeras utifrån Putnams teori. Detta för att se om det går att dra en parallell koppling till Putnams teori och studenters förtroende för Polisen. Uppsatsens syfte konkretiseras således i frågeställningarna nedan.

1. *I vilken utsträckning visar manliga och kvinnliga studenter förtroende för Polisen?*
2. *Visar studenter som är aktiva/inaktiva i föreningsliv ett högre respektive lägre förtroende för Polisen?*

3. I vilken utsträckning visar studenter förtroende för medmänniskor parallellt med förtroende för Polisen?

1.3 Hypotes

H₀: Variablerna i föreningsliv och förtroende för Polisen är oberoende (det finns inget samband).

H₁: Variablerna i föreningsliv och förtroende för Polisen är *inte* oberoende (det finns ett samband).

Nollhypotesen (H₀) som ska testas är formulerad för att se om variablerna Lagsport, Fackförening, Annan förening, Religiöst samfund och Politik är oberoende av variabeln förtroende för Polisen. Mothypotesen (H₁) representerar således att samtliga variabler *inte* är oberoende gentemot förtroende för Polisen.

1.4 Bakgrund

Förtroende

Invånarna i Sverige är förtroendefulla, och uppfattas ha högt förtroende till varandra i allmänhet. Tidigare forskning enligt Rothstein, Holmberg och Arkhede (2016) tyder på att Sverige är ett av de länder i världen med högst mellanmänniskt förtroende eller uttryckt med forskarspråk - *socialt kapital*. Det sociala kapitalet är ett verktyg för att få ett mer välfungerande land, det bidrar till att beslut blir effektivare, det blir smidigare samt snabbare. Ett högt förtroende sänker dessutom transaktionskostnader i ett land. Visar invånarna förtroende till varandra går det mesta bättre, exempelvis behöver färre låsa sina dörrar och det behövs inte så många advokater. Invånarna i ett land gör lättare fördelaktiga utbyten när de uppfattar att de kan lita på varandra. Fördelaktiga utbyten kan vara av ekonomiska, sociala eller politiska aspekter (Rothstein, Holmberg och Arkhede 2016:16).

Föreningsliv i Sverige

Föreningslivet i Sverige har en lång tradition, vilket delvis skiljer sig från andra länder genom att anslutningsgraden tenderar att vara högre i Sverige. År 2001 var omkring sex miljoner (vid tidpunkten ca 67 procent) av Sveriges vuxna medlemmar i en eller flera föreningar. Av dessa uppgav 2,8 miljoner personer att de är aktiva i minst en förening, vilket motsvara cirka 42 procent av de som var anslutna. Politiskt har den svenska demokratin sina rötter i föreningsliv och anses vara basen för hur demokratin fungerar i Sverige. Genom föreningsliv utvecklas förutsättningar för en väl fungerande representativ demokrati. Föreningsliv kan träna väljare till gemensamma värderingar, argument och gemensamma fattade beslut. Föreningar kan forma medborgares vardag och därmed bidrar till den svenska välfärden i viss mån. De kan även spela en viktig roll som mötesplatser för människor, där sociala relationer utvecklas. På det sättet genereras ett socialt kapital i form av kompetens och en vana att samarbeta med varandra. Genom att mötesplatser skapar ett socialt kapital mellan medborgare skapas även en gemenskap av att ge och ta i förtroende för medmänniska relationer. Genom dessa relationer skapas gemensamma värderingar och normer (Vogel, Amnå, Munck och Häll, 2003:29).

Bland de största föreningarna i Sverige ingår fackföreningar och idrottsföreningar, där idrottsföreningar står för den i särklass högsta antalet medlemmar sett till befolkningen. SCB:s undersökning från 2001 visade att 17 procent av Sveriges befolkning var aktiva inom någon form av idrottsförening. Inom fackförening visade befolkningen, år 2001, som var aktiva ett procenttal på 7 procent. År 2001 angav cirka 2 procent av Sveriges befolkning att de var aktiva inom något religiöst samfund. Denna siffra visar att antalet medlemmar i religiösa samfund är relativt liten i Sverige. Samma gäller för politiskt aktiva i Sverige, där SCB:s tabell visar på 2 procent av befolkningen. Män visade samma år något högre utsträckning vara mer aktiva inom någon förening än kvinnor. Drygt 48 procent av männen uppgav att de är aktiva, jämfört med kvinnor där siffran var 40 procent (Vogel et al, 2003:30).

Medborgarlöfte

En av Polismyndighetens nya styrmodeller är att tillsammans med kommuner runt om i Sverige avge "medborgarlöften". Kommuner väljer dock själva om de vill inleda medborgarlöften tillsammans med Polisen. Styrmodellen ska verka för medarbetardialog och medborgardialog. Anledningen till att Polisen arbetar med denna modellen är för att komma närmare medborgarna, och vill genom denna styrmodell främst skapa dialoger för att föra organisationen framåt. Medarbetardialogen sker internt och utvecklar den enskilda polisen i sitt arbete, att dela kunskap och erfarenheter gör att kompetens utvecklas. Dialogen ska på så sätt verka brottsförebyggande och trygghetsskapande (Berg, 2018).

Medborgardialogen ska inkludera medborgare i kommunen till att bli delaktiga i Polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom vissa områden. Genom samarbete kan Polisen ta till vara på den kunskap som medborgarna besitter kring de områden som de bor i. Genom medborgardialogen ska engagemang i det lokala samhället stärkas och ska även öka möjligheten för medborgare att påverka vissa beslutsprocesser. En annan viktig del i Polisens arbete med denna dialog är att öka förtroendet och nöjdheten (Berg, 2018).

Polisen arbetar kontinuerligt med att öka effektiviteten samt förtroendet för organisationen och medborgarlöften i kommuner är ett sätt att göra det på. De inser vikten av att samarbeta med medborgare och öka förtroendet. När medborgarna har förtroende för Polisen och är villiga att samarbeta kommer Polisens arbete att underlätta brottsförebyggande åtgärder och trygghet kan lättare skapas (Berg, 2018).

2. Tidigare forskning

Följande avsnitt kommer presentera tidigare forskning och undersökningar som anses vara relevant för att nå djupare insikter kring frågeställningarna. Inför varje artikel och studie introduceras det först kortfattat kring deras organisation och tillvägagångssätt.

2.1 Generellt förtroende för Polisen

Kantar Sifo mäter förtroendet för olika samhällsinstitutioner, däribland Polisen. Polisen hade under 2016 års mätning förtroende från 61 procent av respondenterna. Denna procentsats innebar att Polisen fick delad andraplats med Sjukvården (Sjören, 2016). Vid 2017 års mätning visade invånarna ett större missnöje, förtroendet för Polisen hade sjunkit med 6 procentenheter sen föregående år. Detta resultat visade därmed att de sjunkit till tredje plats bland samhällsinstitutioner (Sjören, 2017). 2018 års mätning hade Polisen den största positiva förändringen bland samhällsinstitutioner och invånarna visade ett förhöjt förtroende med en ökning på 11 procentenheter. Denna positiva utveckling leder till att Polisen ligger delad etta med 65 procent (Sjören, 2018)

Sammanfattningsvis visade resultaten att förtroendet för polisen sjönk från år 2016 fram till 2017, från 61 procent ner till 54 procent. År 2017 fram till 2018 visade Polisen en ökning på 11 procent, vilket var den största förändringen bland de samhällsinstitutioner som undersöktes. Förtroendet för Polisen har under de senaste åren gått upp och ned i undersökningar gjorda av Kantar Sifo. Trots detta har de under 2016–2018 pendlat mellan första, andra och tredje plats. Polisen delar sedan år 2018 första plats med Universitet/Högskola (Sjören, 2018)

2.2 Män och kvinnors förtroende för Polisen

Varje år genomför SOM-institutet vid Göteborgs Universitet nationella frågeundersökningar. Syftet med dessa undersökningar är att kartlägga svenska allmänhetens attityder samt vanor gentemot olika offentliga och privata organisationer, däribland Polisen. Undersökningen görs via enkäter som skickas ut till ett obundet slumpmässigt urval i landet. Varje års undersökning baseras på identiska enkätfrågor för att kunna göra jämförelser år emellan (Vernersdotter, 2014)

År 2016 gjordes en undersökning angående förtroende för olika samhällsinstitutioner, resultatet fördelas bland annat upp mellan män och kvinnor. Det delades även upp i höglitare samt låglitare, det vill säga att de som svarat att de har högt förtroende kategoriseras som höglitare och de som hade lågt förtroende kategoriseras som låglitare. Resultatet kring män visade att andelen höglitare var 44 procent medan kvinnorna hade snäppet högre på 59 procent. Andelen låglitare resulterade i 26 procent män och 16 procent kvinnor (Arkhede, Bergström och Ohlsson, 2017:19). SOM-institutet gjorde en undersökning 2017 angående samma variabler som ovan, Polisen, samt en fördelning mellan kön. När respondenterna delades upp mellan män och kvinnor visade kvinnor ett högre förtroende för Polisen, 66 procent, jämfört med män som hade andelen höglitare på 52 procent. Andelen låglitare bland kvinnor var 13 procent och männen hade något högre, 23 procent (Weissenbilder och Carlander, 2018:11)

2.3 Förtroende för Medmänniskor

SOM-institutionen har mellan 1996–2017 årligen genomfört mätningar vilket har sammanställts i SOM-rapporten nr 2018:21. I rapporten visas resultat kring frågan *“I vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?”*. Frågan graderades på en elvgradig skala mellan 0–10, där 0 motsvarar *“Det går inte att lita på människor i allmänhet”* och 10 *“Det går att lita på människor i allmänhet”*. Beroende på hur respondenten svarade på frågan delades de upp i *“höglitare”* eller *“låglitare”*. En höglitare är en respondent som svarat mellan 7–10 på skalan och en låglitare är en respondent som svarat mellan 0–3.

SOM-institutets undersökning år 2016 visade resultat kring frågan *“I vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?”*. Det framkom av det totala resultatet angående generellt förtroende att andelen höglitare landade på 59 procent, medan låglitare uppgavs vara 11 procent. När resultaten delades upp på könen, visade både män och kvinnor att 58 procent var höglitare, samma gällde låglitare där båda könen hamnade på 11 procent. I SOM-undersökningen angående studenter, framkom det att andelen höglitare var 47 procent och andelen låglitare var 16 procent (Rothstein, Holmberg och Arkhede, 2016:16).

Under mätningen år 2017 angående ovanstående fråga framkom det av resultatet att 56 procent av alla respondenter ansågs kategoriseras som höglitare, siffran för låglitare var 12 procent. I SOM-undersökningens tabell uppdelat på kön, visade att 56 procent av kvinnorna som deltog var höglitare och 12 procent var låglitare. Män visade ett liknande resultat där 55 procent var höglitare och 13 procent var låglitare. I SOM-undersökningen visade studenternas resultat att 46 procent var höglitare och 15 procent var låglitare, vilket skiljer sig någorlunda från ovanstående resultat (Rothstein, Holmberg och Weissenbilder, 2018:21).

2.4 Studenter förtroende

Ahmed och Salas gjorde 2009 en studie kring studenters generella förtroende och jämförde resultaten mellan Chile, Colombia, Indien, Mexiko och Sverige. Deras tillvägagångssätt innebar att de genomförde en surveyundersökning som byggde på föreställningar om att förtroende mellan människor är något attityd- eller värderingsmässigt. I kombination arbetade de även med experiment som i första hand utgick ifrån att föreställning om förtroende i första hand är baserat på beteende. Surveyundersökningarna i kombination med experimenten gav resultat om ett generellt förtroende (Ahmed och Salas, 2009).

Olika variabler som undersöktes i studien var bland annat *Vilka länders invånare deltog mest till minst, Det generella förtroendet, Förtroende gentemot främlingar och Utlåning av ägodelar*. I resultatet visade Ahmed och Salas att det finns en signifikant skillnad mellan länders delaktighet till forskningen och Sveriges studenter visade det största deltagandet. Resultatet visade också att de svenska studenterna tenderade ha ett högre generellt förtroende jämfört med de resterande länderna. Det generella förtroendet bland svenska studenter låg på 71% (Ahmed och Salas, 2009:469). Dock visade svenska studenter i undersökningen kring *“Utlåning av ägodelar”* att de hade näst lägst siffror i studien. Ahmed och Salas menar att även om Sverige överlag har högre förtroende så värderar de dock inte ärlighet samt rättvishet mer än andra länder (Ahmed och

Salas, 2009:468). De svenska studenterna tenderade att värdera relationer som en viktig faktor i att lita på andra. Det visade även att studenterna hade lägst misstro gentemot främlingar (Ahmed och Salas, 2009:469).

Ahmed och Salas menar att anledningen till att Sverige visade hög delaktighet och högt förtroende kan bero på att Sverige i allmänhet är ett väldigt stabilt land både ekonomiskt och politiskt. Till skillnad från Indien som istället visar mindre inkomst per capita och en högre grad av korruption (Ahmed och Salas, 2009:474). Forskarna menar också att tron på att ett lands rättssystem inte är korrupt och rättvis, kan bidra till att folket i sin tur visar förtroende till varandra (Ahmed och Salas, 2009:476).

Tidigare forskning som Ahmed och Salas diskuterar i sin studie är Gambetta (2008) som kommit fram till att förtroende uppmuntrar samarbetsvillighet och förenklar för samhället genom att skapa hållbara sociala outcomes. Förtroende är nödvändigt för samhällets ekonomi (Arrow 1972). Samtidigt framhäver de Fukuyamas (1995) forskning som innebär att förtroende bidrar till bra presterande sociala institutioner genom reducering av transaktionskostnader.

Ahmed och Salas framhäver att det är relativt svårt att ge ett konkret svar angående förtroende, men att en möjlig förklaring kan finnas i den befintliga teorin kring mikronivå-förtroende, det känslomässiga bindandet mellan individer samt från makronivå-förtroende, som rör det institutionella miljön av normer och lagar (Ahmed och Salas, 2009:476).

3. Teori

Följande avsnitt kommer presentera de teoretiska ramverk som ska användas för att ge ökad förståelse kring studiens syfte och frågeställningar. Putnams teori ska användas för att testa hypoteserna kring föreningsliv och förtroende. I kontrast till Putnam kommer Kumlin och Rothsteins forskning framhållas.

Det finns olika teorier till varför Sverige är ett land med högt förtroende, en av de teorier beskrivs enligt Putnam (2011) som menar att förtroende underbyggs och stärks när medborgare deltar i föreningar och i det civila samhället. Genom att delta i föreningsliv bidrar det till ett högre generellt förtroende till andra människor. Medan Rothstein och Kumlin (2005) menar att det beror på kontakten som sker mellan medborgarna och välfärdens institutioner (såsom politik, Polis och sjukvård) och att dessa möten påverkar förtroendet. Dessa möten är mer viktig för det sociala kapitalet än deltagande i föreningsliv (Kumlin och Rothstein, 2005:247).

3.1 Föreningsliv

På 70-talet infördes nya offentliga institutioner i italienska regioner. Putnam och hans forskarkollegor såg här en unik chans att studera utvecklingen av institutioner från början. De kunde undersöka hur institutioner anpassade sig till den omgivande sociala miljön som de verkade i (Putnam, 2011:9).

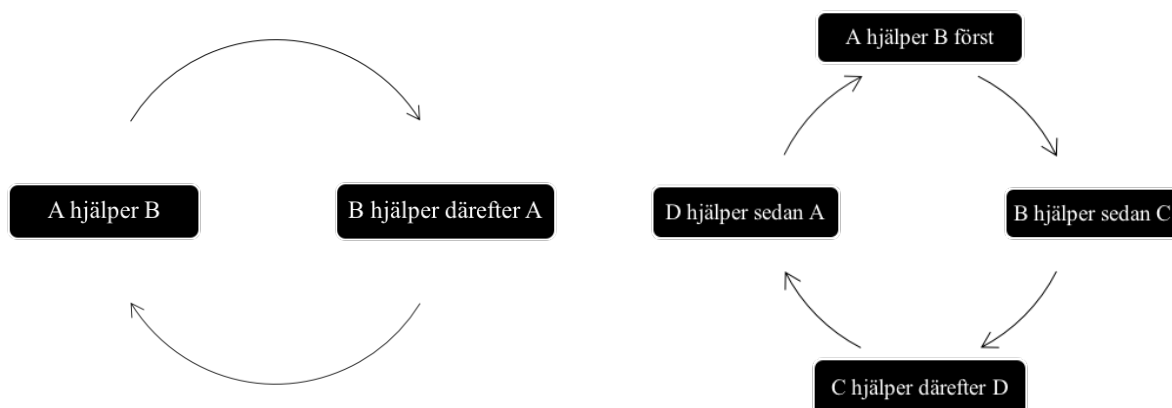
Medborgaranda

Ordet medborgaranda kan liknas vid engagemang i samhället. Människor som är aktiva i politik, föreningar, fack eller idrottsklubbar visar olika sätt på engagemang. Medborgarandans betydelse för samhället är, desto mer engagemang, desto bättre och effektivare bli samhällets institutioner. När människor träffas i föreningar uppstår konversationer som bidrar till utbyte av kunskap och information (Putnam, 2011:195). Putnam (2011) menar att människor som har ett stort samhällsengagemang bidrar till att demokratin stärks samt att dess institutioner blir effektivare, detta är en effekt av medborgaranda.

Socialt kapital

Socialt kapital kan uppstå ur två aspekter, ömsesidiga normer och engagemang i föreningsliv (Putnam, 2011:192). Att bygga upp socialt kapital genom att följa ömsesidiga normer kan underlätta samarbetet i ett samhälle, då det förstärker det sociala förtroendet mellan människor (Putnam, 2011:193). Ömsesidighet kan delas upp i balanserad- och generaliserad form (se figur 1 och 2, sidan 13) (Putnam, 2011:193). I samhällen där människor är säkra på att förtroendet blir återgäldat, finns en större chans att utbyte av tjänster och gentjänster kommer ske (Putnam, 2011:192). Positiva engagemang i föreningsliv som för samman människor har en oerhört viktig funktion gällande socialt kapital, då det kan vara en plats som bidrar till att stärka förtroendet mellan människor (Putnam, 2011:195).

Figur 1 och 2

Källa: Figur 1 visar balanserad form. Figur 2 visar generaliserad form.

Institutionell effektivitet

Statliga institutioner är inrättade för att uppnå vissa syften. Barn ska kunna gå i skolan, pensioner ska betalas ut, brottslighet ska stävjas och arbetstillfällena ska skapas. Staten ska inte bara besluta om vissa åtgärder, utan de ska också verkställa dessa. Begreppet institutionell effektivitet är enligt Putnam (2011) en kedja; samhällskrav → politisk interaktion → stat → val av åtgärd → verkställande. Institutionell effektivitet kan exemplifieras enligt Putnam (2011) hur snabbt en institution exempelvis svarar på frågor som allmänheten har. Hur snabbt kommer medborgare fram i telefonväxel? Hur snabbt får medborgaren till en träff? Enligt Putnams forskning hade de regioner med låg medborgaranda en mindre effektivitet inom sina institutioner, men även fler medborgare som hade frågor.

Medborgaranda, socialt kapital och institutionell effektivitet är en rad i en bredare kontext. Putnams (2011) teori innebär att medborgares engagemang i samhället leder till medborgaranda. Ur medborgarandan skapas ett socialt kapital, och genom det sociala kapitalet skapas effektivitet i samhällsliga institutioner. Regioner i Italien som hade högt föreningsengagemang hade en mycket stark positiv korrelation med effektiviteten i dess institutioner (Putnam, 2011:114). Sambandet som Putnam (2011) drar är att aktivt samhällsengagemang och föreningsliv bidrar till ökad institutionell effektivitet. Putnams (2011) resultat visade på att tätheten av föreningsliv var avgörande för demokratins och institutioners sätt att fungera. Desto fler människor som deltar i föreningar desto mer förtroende och socialt kapital fanns i regionen.

3.2 Kritik av Putnam

Trots att Putnams teori står stark rent teoretiskt finns det forskare som emellertid är kritiska till hans slutsatser angående det kausala sambandet. Kumlin och Rothstein (2001) menar att forskare kommit att ifrågasätta om deltagande i föreningar verkligen leder till ökad benägenhet att lita på andra. De menar att föreningsliv kan vara bra, men att det inte nödvändigtvis leder till förtroende för andra. Sambandet mellan högt föreningsdeltagande och förtroende beror istället på en självselektionsprocess, denna processen innebär att människor i ung ålder redan är höglitare. Dessa höglitare är enligt Kumlin och Rothstein mer benägna att aktivt gå med i föreningar, dock behöver det inte öka deras benägenhet att lita på andra människor. De framhåller att bilden som föräldrar förmedlar till sina barn har stor påverkan på hur de senare kommer att betrakta det omgivande samhället (Kumlin och Rothstein, 2001:53).

Den andra aspekten som Kumlin och Rothstein (2001) framhåller är att föreningar inte alltid är något positivt som för människor samman. Alla föreningar skapar inte förtroende till andra människor, kriminella föreningar kan vara exempel på att gemenskap skapas inom själva föreningen men samtidigt skapas en misstro mot det omgivande samhället. Föreningar kan istället genom sin existens skapa misstro mot andra. Religiösa och politiska frivilliga organisationer bygger delvis sin existens på att särskilja olika logiker (Kumlin och Rothstein, 2001:54).

Alternativa förklaringar som ges till vad som genererar förtroende i ett samhälle är även graden av korruption i ett land. Rothstein (1998) ser samband där länder som uppfattas som korrupta, har medborgarna generellt lägre förtroende för andra. I ett land där korruption, fusk och mutor förekommer bland poliser och domstolar kan det vara svårt som medborgare att vända sig till dessa institutioner. Det kan således vara problematiskt att skapa ett förtroende till andra människor än familjemedlemmar (Rothstein, 1998:167).

Sammanfattningsvis ger de förslag på att istället för att medborgare bidrar till effektivare institutioner genom socialt kapital, så är det medborgarnas uppfattningen om landets institutioner som bidrar till om människor i samhället har förtroende för varandra eller inte (Kumlin och Rothstein, 2001:55).

4. Metod

Följande avsnitt kommer presentera det metodval som vi använt oss av, samt ge en förklaring till varför de är relevant för denna studie. Vi kommer utöver det att beskriva urval, tillvägagångssätt, hur materialet samlats in, bearbetning samt diskutera kring etiska dilemman. Avsnittet avslutas med en diskussion angående våra metodval.

Följande studie har framställts via en kvantitativ metod, vilket betyder att vi kommer fokusera på att se ett samband. Ett urval av studenter valdes för att koppla till studiens syfte och frågeställningar. När frågeställningarna och urvalet var framtagna ansågs det lämpligast att via enkäter få svar på dessa. Genom att använda en kvantitativ metod kunde vi samla in empirisk och kvantifierbara data. Vi kunde således använda materialet för att undersöka om det fanns variation gällande förtroende för Polisen i samband med grad av samhällsengagemang och föreningsliv. Efter insamlandet sammanfattades data och analyserades via det statistiska dataprogrammet SPSS. Via den kvantitativa undersökningen kunde vi få fram en statistisk förankrad beskrivning, samt en överblick av de rådande samhällsförhållandena mellan studenter och dess förtroende för Polisen.

4.1 Urval

I denna studie valde vi ett klusterurval och det har inneburit att fokus lagts på grupper, i detta fall klasser (*klusterval*, ne.se). Urvalet i denna studie är högskolestudenter. Eftersom denna studie baseras på studenter och förståelse mellan kön ansågs det inte relevant att veta vilken ålder som deltagarna hade. Respondenter som deltagit i studien är studenter som inriktat sig på sjuksköterskeprogram och samhällsvetenskap. Dessa program valdes på grund av dess samhällsinriktade karaktär. Det som urvalet har gemensamt är att de är studenter, det som skiljer dem åt är de program som de studerar. För att deltagarna skulle känna sig trygga med att svara på enkäten framgick att enkäten var högst frivilligt, samt helt anonymt (Bryman, 2018:170). Sammanlagt deltog 121 studenter i vår studie, varav 76 studenter som representerade den samhällsvetenskapliga inriktningen och 45 studenter som representerade vårdinriktning. På högskolan som undersöktes är könsfördelningen mellan kvinnor och män, 73 procent respektive 27 procent. Enkätens fördelning är att 73,6 procent är kvinnor och 26,4 procent är män. Därmed avspeglar enkätundersökningen könsfördelningen på högskolan och därmed stärks reliabiliteten.

4.2 Tillvägagångssätt och material

Inför datainsamlingen skapade vi en egen enkät. För att kunna utforma en tillförlitlig enkät läste vi in oss på relevant forskning, därefter började arbetet med att få fram frågor som skulle besvara studiens syfte och frågeställningar. För att göra ett fullständigt enkätformulär krävdes en tydlig struktur samt att frågorna var ställda i systematisk ordning för att skapa en röd tråd. Enkäten bestod av 10 frågor. Den första frågan i enkäten gällde respondentens könsidentitet, vilket är en kvalitativ egenskap. Fråga ett följdes av fem kvalitativa frågor angående föreningsliv och samhällsengagemang, med svarsalternativen ”Ja” eller ”Nej”. Fråga sju och åtta hade kvantitativa egenskaper, där frågor angående förtroende till Polisen ställdes med svarsalternativ från ”Mycket stort” till ”Mycket litet”. Fråga nio och tio kategoriseras som frågor angående socialt kapital, där fråga nio hade kvalitativ egenskap med svarsalternativen ”Ja”, ”Nej” och ”Osäker”. Fråga tio var kvantitativ, med svarsalternativ från ”Mycket stort” till ”Mycket litet” (Bryman, 2018:409). I frågorna sju, åtta och tio valde vi även att ha med svarsalternativet

“Varken stort eller litet”, detta för att inte påverka resultatet i någon riktning. Inspiration till orden hög- och låglitare kommer från bland annat Rothstein (2003) samt Rothstein, Holmberg och Arkhede (2017). Vi har valt att enbart fokusera på höglitare samt låglitare, och kommer inte presentera resultat kring parametern “Varken stort eller litet”. Detta för att fokusera på enbart två parametrar och förenkla förståelsen. Beroende på vad respondenten svarade på frågor med svarsalternativen från “Mycket stort” till “Mycket litet” kommer de delas upp i höglitare och låglitare. Parametrarna “Mycket stort” och “Ganska stort” kategoriseras som höglitare och “Ganska litet” och “Mycket litet” kategoriseras som låglitare.

Vi valde att ha enkäten på ett ark papper, med frågor på fram- och baksida. Detta valdes för att ge intryck av att enkäten inte skulle vara tidskrävande för respondenten (Bryman, 2018:292–293). En enkät som består av både kvalitativa och kvantitativa egenskaper gjorde det enklare för oss att senare analysera (Bryman 2018:415).

När den preliminära frågeenkäten var klart testades den på försökspersoner, detta för att få feedback samt en uppfattning om hur frågorna kunde tolkas. Det kom in förslag på hur enkäten kunde bli bättre och genom att utföra dessa förslag kunde vi minimera missförstånd kring vissa frågor och stärka validiteten. Efter noggrann övervägning och hänsyn till feedbacken kom vi fram till den slutgiltiga enkätformulären som ligger till grund för denna studie. Det är av vikt att vid en enkätstudie få in rätt data från början, då det blir svårt att komplettera undersökningen och uppgifter efteråt (Eliasson, 2018:29).

Största ändringarna som gjordes var att lägga till följdfrågor på frågorna 2–6 (se Bilaga 1). Följdfrågan löd “*Om ja, hur många timmar i månaden?*” Svarsalternativen i timmar var 1–3, 4–6, 7–9 och 10 eller mer. Det gjordes för att vid en analys kunna definiera i hur stor grad deltagarna var aktiva i olika föreningar samt samhällsengagemang.

Fråga 2a (se bilaga) tolkades olika av försökspersonerna. Frågan löd ursprungligen “*Utövar du någon sport på din fritid?*”, den ändrades till “*Utövar du någon lagsport eller annan träning i grupp?*”, detta gjordes då ordet *sport* definierades olika. Ursprungsfrågan väckte nya frågor såsom “*Vad räknas som sport?*”, “*Är att gå på gym att sporta?*”, “*Är min dagliga promenad en sport?*”.

Variablerna Lagsport, Fackförening, Annan Förening, Religiöst samfund och Politik kommer definieras som “föreningsliv” och kommer skrivas ut med stor bokstav i löpande text. Genom att täcka in olika typer av föreningar i enkätundersökningens frågor har vi kunnat se samband och skillnader beroende på vilken förening respondenterna är eller inte är aktiva inom. Frågorna angående respondenternas aktivitet inom Lagsport och Fackförening valdes på grund av att dessa två föreningar är bland topp fyra största i Sverige (Vogel et al, 2003:30). Variabeln Religiöst samfund valdes då det finns delade meningar i vilken utsträckning religiösa samfund fungerar för att stärka samhällets sociala kapital. För att täcka in respondenternas föreningsvanor lades frågan om de är med i någon Annan förening till.

För att samla in enkätsvar kontaktade vi lärare från respektive del av akademien, det för att få tillgång till diverse klasser eftersom undersökningen skulle äga rum på föreläsningar. Kontakten med lärare var främst genom mailkonversationer. Vid insamlandet förklarade vi kortfattat studiens syfte, samt att det var frivilligt och helt anonymt att delta (Bryman, 2018:170). Enkäten

delades sedan ut i klassrummen och samlades in direkt efter att respondenterna var klara. Insamlandet av enkätsvaren i klassrummen tog mellan 5–10 minuter.

Materialet till kapitlet tidigare forskning har valts utifrån dess relevans för denna studie. Genom att titta på tidigare undersökning från Kantar Sifo angående förtroende till Polisen kan vi senare koppla till vårt resultat. SOM-undersökningar (samhälle, opinion och media) kommer visa Sveriges medborgares resultat angående det sociala kapitalet samt hur det skiljer sig mellan mäns och kvinnors förtroende. Vi har även utgått från en studie angående studenters förtroende.

4.3 Databearbetning

När alla enkäter var insamlade numrerades de från lågt till högt, detta för att kunna gå tillbaka och kontrollera att inmatningen var rätt. På det statistiska dataprogrammet SPSS skapade vi olika variabler som representerade de olika frågorna från enkäten samt svarsalternativen. Både kön och frågor med “Ja” och “Nej” delades upp som 1 och 2, och svarsalternativen från “Mycket stort” till “Mycket litet” numrerades från 1 till 5 på SPSS, vilket medförde att varje svar fick en egen kod (Bryman, 2018:409). Inmatningen påbörjades och genom att föra in respondenternas svar från enkäterna kunde vi på ett smidigare sätt få fram de olika resultat vi behövde för att kunna besvara frågeställningarna (Bryman, 2018:432). Medan vi matade in enkäterna på SPSS startade även konversationer angående resultaten som vi direkt kunde se. Vissa mönster var från början tydliga och bekräftades sedan av diagram och tabeller.

Vi behövde variera former av diagram och tabeller för att visa upp de resultaten som framkom. Vi valde att ha cirkeldiagram och korstabeller då olika resultat krävde olika sätt att framföras. Cirkeldiagram valdes för att framhäva skillnaden mellan könen samt få en överblick av helheten på ett förhållandevis enkelt sätt (Bryman, 2018:411). Korstabeller skapades för att lyfta fram samband mellan variabler och förtroende för Polisen (Bryman, 2018:417). För att förbättra korstabellernas layout designades de om i Word. Detta medförde även att kvaliteten på tabellerna blev skarpare samt lättare att tyda.

4.4 Statistisk sambandsanalys

Chi-två test är en teknik som används för att slå fast hur säkert det är att det finns ett samband mellan olika variabler. Testet går ut på att göra beräkningar på skillnaden mellan det så kallade observerade värdet och det förväntade värdet. Genom att beräkna skillnaden mellan det förväntade- och observerade värdet i varje cell i en tabell och sedan summera dem uppkommer ett testvärde. Testvärdet testas sedan mot frihetsgrad och kritiskt värde för att se ifall den hamnar inom acceptansområdet eller förkastas. Acceptansområdet innebär att variablerna är oberoende av varandra, det finns inget samband mellan dem. Ifall testvärdet förkastas är variablerna *inte* oberoende av varandra, det vill säga att det finns ett samband mellan variablerna. Chi-två-värdet är enbart meningsfull vid jämförelse med den statistiska signifikansnivån som den är förknippad med, vilket betyder att testvärdet behöver tolkas utifrån det (Bryman, 2018:425).

Via det statistiska programmet SPSS testades studiens olika variablerna Lagsport, Fackförening, Annan Förening, Religiöst samfund samt Politik i samband mot Förtroende för Polisen. Vi valde att utföra Chi-två test för att kunna acceptera nollhypotesen eller förkasta den. Dock kräver den statistiska metoden i en matris att celler ska hålla minst fem observationer, vilket alla variabler i denna studie inte hade. För att uppfylla kraven för ett tillförlitligt testvärde sammanfördes

observationer från svarsalternativen ”Mycket stort” och ”Ganska stort”, likadant gjordes på svarsalternativen ”Ganska litet” och ”Mycket litet”. Med denna premiss kunde enbart två variabler testas med ett tillförlitligt testvärde, dessa variabler var Lagsport samt Annan förening. Vid sammanslagningar av svarsalternativen på variablerna Fackförening, Religiöst samfund och Politik medförde fortfarande inte fler än fem observationer i varje cell. Därav var Chi-två test inte genomförbart på dessa variabler (Bryman, 2018:425).

Hypotes; vi valde att formulera *en* nollhypotes som skulle innefatta alla variabler som skulle testas i denna studie. Studien utgår således från en hypotes, som innefattar ett test på respektive variabel. Beslut om att formulera endast *en* hypotes som inkluderade alla variabler innebar att vi undvek att rada upp fem stycken hypoteser och därmed uppfattar vi att strukturen på studien förenklades. För att väga upp nollhypotes formulerades även en mothypotes (Meijer, Brudney och Bohte, 2015:185).

4.5 Etisk diskussion

Som forskare hade vi vissa grundläggande etiska principer att förhålla oss till. Några av de etiska principerna var samtyckeskrauet, nyttjandekrauet, informationskrauet och konfidentialitetskrauet. Genom att nämna för studenterna att det var högst frivilligt, fick de själva välja om de ville samtycka till att delta i enkätundersökningen eller inte. Samtidigt informerades respondenterna att deras svar endast skulle användas till studiens syfte, vilket följer nyttjandekrauet. Nyttjandekrauet har uppfyllts genom att respondenternas svar enbart har bearbetats för denna studies syfte. Informationskrauet har uppfyllts genom att studenterna var anonyma och varken skola eller klass nämns i uppsatsen. Att varken nämna skola eller vilka klasser som varit undersökningsobjekt innebär att vi försökt hålla anonymiteten för deltagarna. Enkätundersökningens underlag har förvarats på ett säkert sätt, vilket inneburit att de varit inlåsta under tiden som den inte bearbetats. Samt att när inmatningen på SPSS skett har det varit på ett konto som kräver inlogg, vilket medför att för att få tillgång till materialet behövdes användarnamn samt lösenord. Vilket resulterade i att materialet behandlades enligt konfidentialitetskrauet. Eftersom vi i denna studie informerade respondenterna angående deras frivillighet, anonymitet och att enkäterna enbart skulle användas i denna studie har vi försökt uppnå god etik (Bryman, 2018:170–171).

Diskussion som dock kan framhållas är att enkäterna delades ut i klassrum, vilket kan medföra risk att respondenter fann situationen något påtvingad. Detta för att klasskamrater fanns i rummet, samt att vi tog emot enkätsvaren personligen.

4.6 Metoddiskussion

Metoden som vi valde att använda har sina för- och nackdelar. Kvantitativ metod har som fördel att vi kunnat samla in en stor mängd data till en relativt låg kostnad. Datainsamlingen har även varit mindre tidskrävande än vid en kvalitativ undersökning (Bryman, 2018:286). Dock krävdes vi på stort engagemang gällande enkätens utformning innan själva insamlandet kunde påbörjas. Fördel med vårt val av metod är att vi kunnat redovisa resultaten via statistiska metoder. Risk vi tog vid användandet av en enkätstudie var att det är svårt att ställa följdfrågor, samt att i efterhand samla in utvecklande svar från respondenterna. Det är av vikt att insamlingen blir rätt på första försöket, vilket kan vara en svaghet i denna typ av metod (Bryman, 2018:288).

Det kan vara opraktiskt att välja respondenter helt obundet, vi valde med fördel att kontakta grupperingar av individer, via ett klusterurval. Klasserna var lagom stora för att kunna genomföra enkätstudie på plats, utan att ta upp för mycket tid.

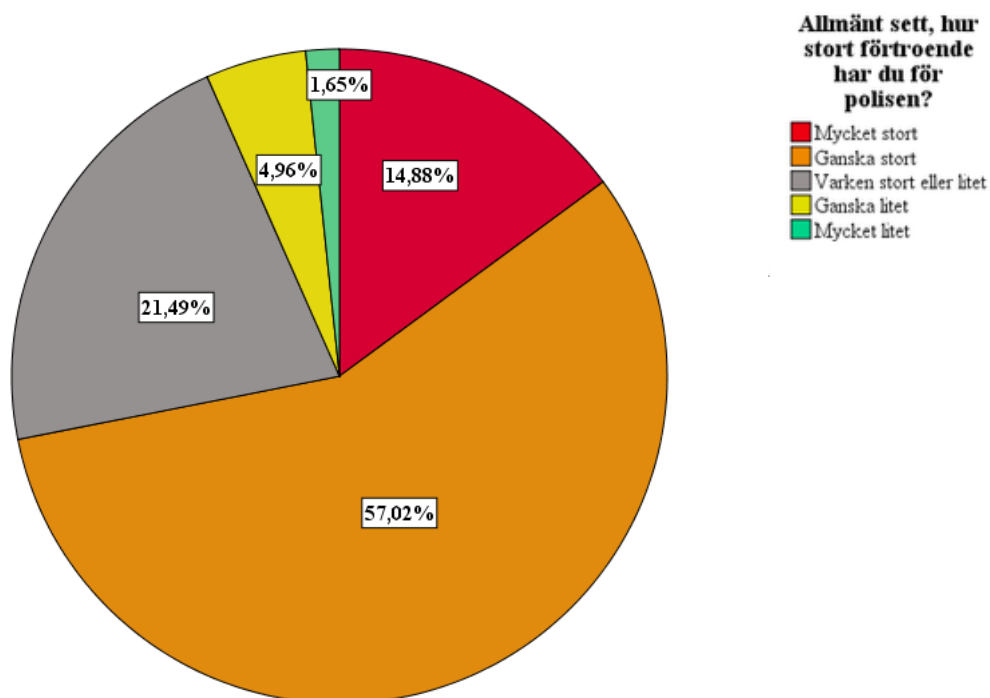
5. Resultat

Följande avsnitt kommer presentera de resultat som har sitt ursprung från enkäterna som samlat in. Här beskrivs det generella förtroendet studenter har för Polisen samt jämförelse mellan män och kvinnor. Resultaten kommer även presentera diverse korstabeller i samband med förtroende för Polisen. Samt det sociala kapitalet studenter uppger sig ha. Vid redovisning av resultaten kommer höglitare representera de studenter som har ett högt förtroende för Polisen och låglitare är de med lågt förtroende.

5.1 Förtroende för Polisen

Samtliga respondenter

Cirkeldiagram 1 – samtliga studenters svar angående förtroende för Polisen (visas i procent)

Källa: Underlag från enkätundersökning. Diagrammet visar resultatet av alla 121 respondenternas svar angående förtroende för Polisen.

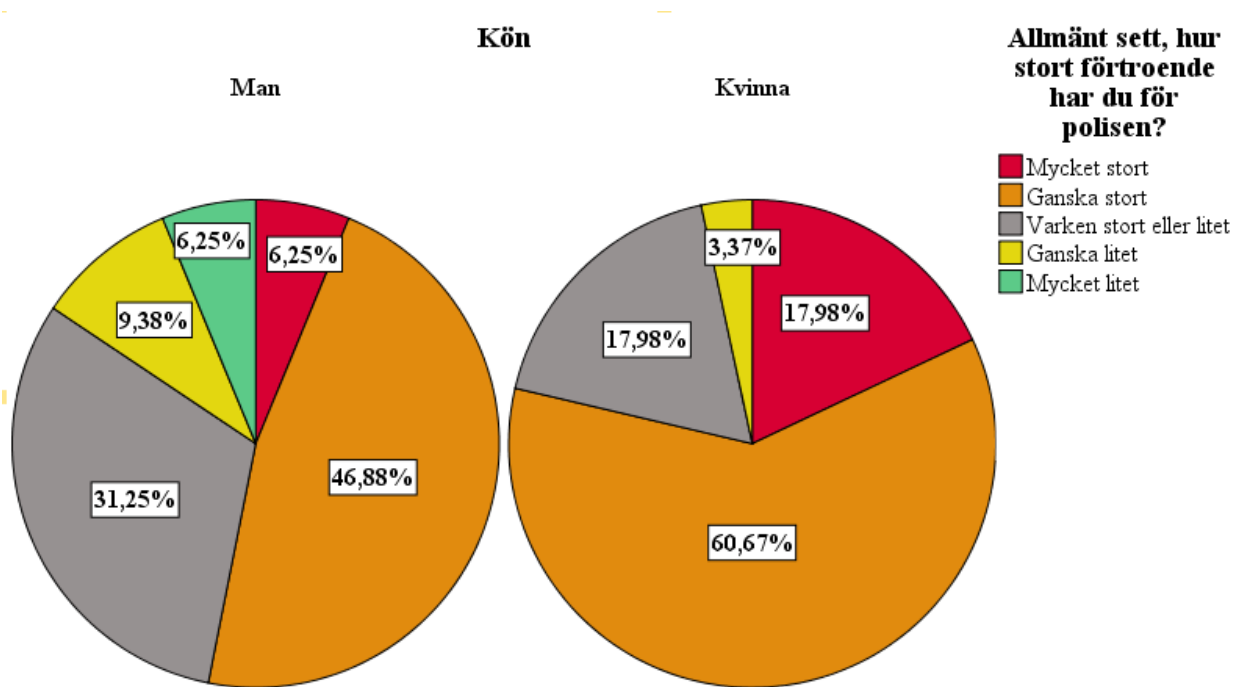
I cirkeldiagram 1 observeras att av de 121 studenter som deltog i enkätundersökningen visade resultatet att studenterna har ett allmänt ganska stort förtroende för Polisen. Tillsammans visar andelen höglitare att de har 71,9 procent¹ och andelen låglitare visar 6,61 procent².

¹ Mycket stort + Ganska stort = 14,88 + 57,02 = 71,9 procent

² Ganska litet + Mycket litet = 4,96 + 1,65 = 6,61 procent

Manliga och kvinnliga studenter

Cirkeldiagram 2 – Förtroende för Polisen uppdelat på kön (visas i procent)

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Diagrammen visar mäns och kvinnors allmänna förtroende för Polisen.

I cirkeldiagram 2 observeras ett resultat angående förtroende till Polisen uppdelat på kön. När resultatet från enkäterna delas upp mellan män och kvinnor visas ett helt annat resultat än som visas i cirkeldiagram 1. Män är gravt underrepresenterade i att ha förtroende för Polisen i jämförelse med kvinnor.

53,13 procent³ av männen uppger att de har Mycket eller Ganska mycket förtroende, vilket gör dessa till höglitare. Av de kvinnor som deltog visade 78,65 procent⁴ att de var höglitare. I kategorin låglitare var män överrepresenterade på 15,63 procent⁵, jämfört med ynka 3,37 procent⁶ av kvinnorna uppgav sig vara låglitare.

³ Mycket stort + Ganska stort = 6,25 + 46,88 = 53,13 procent

⁴ Mycket stort + Ganska stort = 17,98 + 60,67 = 78,65 procent

⁵ Ganska litet + Mycket litet = 9,38 + 6,25 = 15,63 procent

⁶ Ganska litet = 3,37. Svarsalternativet Mycket litet i diagrammet saknas efter att ingen av de kvinnliga respondenterna fyllde i detta alternativ.

5.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen

Korstabell 1 - samband mellan Förtroende för Polisen och Lagsport (visas i procent)

Förtroende för Polisen	Lagsport			
	Manliga studenter		Kvinnliga studenter	
	Aktiva	Inaktiva	Aktiva	Inaktiva
Höglitare	58,9	50	84,6	76,2
Låglitare	17,7	14,3	0	4,8

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Denna tabell korsar variablerna Lagsport och Förtroende för Polisen och delas upp i hög- samt låglitare. Korstabellen visar andelen aktiva och inte aktiva manliga och kvinnliga studenter.

I korstabell 1 observeras vad manliga och kvinnliga studenter svarat angående förtroende för Polisen, korsat med om de är aktiva eller inte aktiva inom Lagsport. Av 32 manliga studenter som deltog svarade 17 av dom att de var med i någon form av lagsport, detta innebär ett aktivt deltagande på 53 procent. När svaren från dessa två frågor korsas så visar 58,9 procent att de är höglitare och aktiva inom lagsport. Medan män som har ett lågt förtroende för Polisen men samtidigt är aktiva inom lagsport visar andelen låglitare vara 17,7 procent. Av de män som svarade att det inte var delaktiga i lagsport eller träning i grupp visar 50 procent att de är höglitare gällande förtroende för Polisen. Det innebär att de som är med i någon form av lagsport har ett högre förtroende för Polisen än de som inte är aktiva. Andelen låglitare i denna grupp visade sig vara 14,3 procent, detta resultat visar att män som utövar lagsport har fler låglitare gällande förtroende än de som inte utövar lagsport.

Av de 89 kvinnor som deltog i enkätundersökningen svarade 26 stycken att de är aktiva utövare av någon lagsport, vilket innebär en procentandel på 29 procent. Denna korstabell till skillnad från männen har inga låglitare som är aktiva inom lagsport. Istället visar kvinnor som är aktiva inom lagsport och i samband med förtroende för Polisen att andelen höglitare är 84,6 procent. Resultatet av de 63 kvinnliga studenter som svarade att de inte är aktiva inom lagsport visade att 76,2 procent är höglitare. Kvinnliga studenter hade relativt få låglitare bland inaktiva, på 4,8 procent, till skillnad från inaktiva manliga studenter som hade 14,3 procent låglitare. De kvinnliga studenterna visar i denna tabell att höglitare är fler om de är aktiva. Dessutom observeras att det inte finns några låglitare bland de kvinnor som är aktiva, de kvinnor som visade sig ha ett lägre förtroende för Polisen var de som uppgav att de inte är aktiva.

Korstabell 2 - samband mellan Förtroende för Polisen och Fackförening (visas i procent)

Förtroende för Polisen	Fackförening			
	Manliga studenter		Kvinnliga studenter	
	Aktiva	Inaktiva	Aktiva	Inaktiva
Höglitare	50	53,9	62,5	80,2
Låglitare	33,4	11,5	12,5	2,5

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Denna tabell korsar variablerna Fackförening och Förtroende för Polisen och delas upp i hög- samt låglitare. Korstabellen visar andelen aktiva och inte aktiva manliga och kvinnliga studenter.

I korstabell 2 observeras förtroendet för Polisen i samband med om de är aktiva eller inte i någon fackförening. Det var få manliga studenter som svarade att de faktiskt är aktiva inom fackföreningar. Av enkätundersökningens sammanlagda 32 deltagande män var det endast sex stycken som svarade att de va aktiva, vilket motsvarar 18,7 procent. Av dessa sex män svarade hälften att de var höglitare, och strax över en tredjedel kategoriseras som låglitare. Majoriteten av de manliga studenterna som deltog i undersökningen var inte aktiva inom någon fackförening, andelen höglitare bland de som inte aktiva var ändå 53,9 procent vilket kan anses vara likvärdigt i jämförelse med de män som var aktiva. De manliga studenterna som inte var aktiva hade 3,9 procentenheter fler höglitare än aktiva. Av de män som inte var aktiva och samtidigt hade ett lågt förtroende för Polisen var 11,5 procent.

Både de manliga och kvinnliga studenterna visar att aktiva hade färre höglitare och samtidigt fler låglitare. De kvinnliga studenterna verkar i låg utsträckning vara aktiva inom fackföreningar. Av de 89 deltagande kvinnorna svarade 8 stycken att de är aktiva inom någon fackförening. 62,5 procent av kvinnorna som uppgav sig vara aktiva kategoriseras som höglitare gällande Polisen, medan 12,5 procent av de som uppgav att de är aktiva kategoriseras som låglitare. Inaktiva kvinnliga studenter hade ett högre förtroende för Polisen, andelen höglitare var 80,2 procent. Medan andelen av de inaktiva kvinnliga studenterna, i samband med lågt förtroende för Polisen, visade 2,5 procent. Kvinnor som inte var aktiva inom någon fackförening hade 17,7 procentenheter fler höglitare än de som var aktiva. I enkätundersökningen kan andelen låglitande kvinnor observeras vara färre hos de som inte var aktiva.

Korstabell 3 - samband mellan Förtroende för Polisen och Annan förening (visas i procent)

Förtroende för Polisen	Annan förening			
	Manliga studenter		Kvinnliga studenter	
	Aktiva	Inaktiva	Aktiva	Inaktiva
Höglitare	50	53	67,9	83,6
Låglitare	14,2	17,7	3,6	3,3

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Denna tabell korsar variablerna Annan förening och Förtroende för Polisen och delas upp i hög- samt låglitare. Korstabellen visar andelen aktiva och inte aktiva manliga och kvinnliga studenter.

I korstabell 3 observeras att lite mer än hälften av de män som deltog i enkätundersökningen uppgav att de är aktiva inom Annan förening. Av de män som svarade att de var aktiva i någon Annan förening kategoriseras 50 procent som höglitare. Andelen som var aktiva inom Annan förening men med lågt förtroende visar ett procenttal på 14,2 procent. Av de manliga studenterna som svarade att de var inaktiva inom Annan förening visade ett höglitande på 53 procent. Andelen som inaktiva och med lågt förtroende för Polisen redovisas i resultatet 17,7 procent. De manliga studenter som var inaktiva hade 3 procentenheter fler höglitare än de som var aktiva, men de visar på samma gång 3,5 procent mer låglitare än aktiva.

Kvinnor som svarade att de var aktiva inom någon Annan förening var 67,9 procent höglitare gentemot Polisen. Det fanns ingen kvinna som hade "Mycket litet" förtroende för Polisen i denna tabell, vilket gör att andelen låglitare endast var 3,6 procent. Bland de 61 kvinnliga studenter som inte var aktiva i Annan förening var 83,6 procent höglitare. Andelen låglitare, 3,3 procent, var jämlig med de kvinnor som svarat att de är aktiva i samma fråga. I frågan om de är aktiva i Annan förening visar de kvinnliga studenterna ett högre antal höglitare samt färre låglitare när de inte är aktiva inom Annan förening. Kvinnor som var aktiva och höglitare redovisar ett resultat på 67,9 procent, vilket är en stor procentuell skillnad gentemot de som inte var aktiva höglitare, 83,6 procent. I denna fråga fick respondenten själv skriva i vilken typ av förening de var delaktiga i. Generellt uppgav studenterna att de var aktiva inom bostadsrättsföreningar, studentkårer och ideella organisationer.

**Korstabell 4 - samband mellan Förtroende för Polisen och Religiöst samfund
(visas i procent)**

Förtroende för Polisen	Religiöst samfund			
	Manliga studenter		Kvinnliga studenter	
	Aktiva	Inaktiva	Aktiva	Inaktiva
Höglitare	50	53,4	100	78,4
Låglitare	0	16,7	0	3,4

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Denna tabell korsar variablerna Religiöst samfund och Förtroende för Polisen och delas upp i hög- samt låglitare. Korstabellen visar andelen aktiva och inte aktiva manliga och kvinnliga studenter.

Det som kan utvisas av korstabell 4 är att representationen bland religiösa män är låg, vilket kommer analyseras vidare i diskussionen. Endast två av männen har angett att de är aktiva inom något Religiöst samfund. Dock visar en av dessa att han är höglitare och den andra visar Varken stort eller litet förtroende för Polisen, när resultatet av detta utläses finns ingen låglitare bland dessa två.

Vidare svarade 94 procent av männen att de inte är aktiva inom något Religiöst samfund. Andelen av dessa männen som kategoriseras som höglitare är 53,4 procent och andelen låglitare observeras på 16,7 procent. De manliga studenter som svarat att de inte var aktiva inom Religiöst samfund har 3,4 procentenheter fler höglitare än de som svarat att de är aktiva. Eftersom inga aktiva låglitare kan observeras, kan det fördelaktigen jämföras med de 16,7 procent låglitare som inte är aktiva.

Enkätundersökningen visar att kvinnliga studenter hade ett ännu lägre aktivt deltagande angående Religiöst samfund. Av 89 deltagande kvinnor var det endast en som var aktiv, dock visar denna kvinna ett Mycket stort förtroende för Polisen.

88 av 89 kvinnor har svarat att de inte är aktiva inom något Religiöst samfund, vilket hittills är det största icke aktiva deltagandet av de olika variablerna. Andelen höglitare som svarat nej på frågan om det är aktiva inom något Religiöst samfund visar att 78,4 procent är höglitare och 3,4 procent låglitare. I denna fråga representerar *en* kvinna aktivt höglitande vilket medför ett resultat på 100 procent. Detta går att diskutera om det är rätt att jämföra det med resterande kvinnor som inte är aktiva och har ett höglitande på 78,4 procent.

Korstabell 5 - samband mellan Förtroende för Polisen och Politik (visas i procent)

Politik

Förtroende för Polisen	Manliga studenter		Kvinnliga studenter	
	Aktiva	Inaktiva	Aktiva	Inaktiva
Höglitare	33,33	57,1	33,33	79
Låglitare	33,33	14,3	33,33	2,3

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Denna tabell korsar variablerna Politik och Förtroende för Polisen och delas upp i hög- samt låglitare. Korstabellen visar andelen aktiva och inte aktiva manliga och kvinnliga studenter.

I korstabell 5 observeras resultatet mellan förtroende för Polisen i samband med Politik.

Representationen visade sig vara låg bland män som var aktiva inom Politik, av 32 män var tre stycken aktiva. En av dessa tre män visar att han är aktiv och har ett högt förtroende för Polisen, vilket innebär en höglitare med procenttal på 33,3 procent. Bland de resterande två männen kategoriseras *en* som låglitare, med 33,3 procent.

Män som svarade att de inte är aktiva inom Politik var 29 stycken av 32. Av dessa 29 män visade 57,1 procent att de är höglitare, låglitare i denna tabell var 14,3 procent.

Det skiljer sig med 23,8 procentenheter mellan de höglitande manliga studenterna som är aktiva gentemot de som inte är aktiva. Män som inte var politiskt aktiva hade fler höglitare samtidigt som de hade färre låglitare, där det skiljer sig med 19 procentenheter.

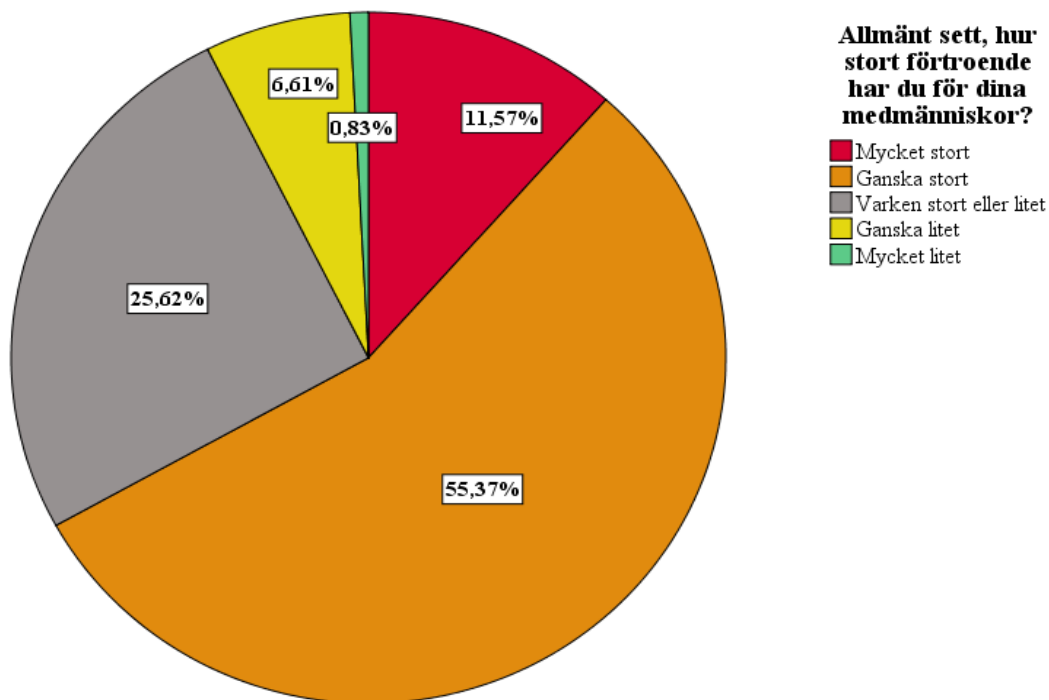
Tre av de 89 deltagande kvinnor som svarat på enkäten är aktiva inom Politik. Två av dessa tre kvinnor som är politiskt aktiva kategoriseras som höglitare, 66,6 procent, och den tredje som låglitare, 33,3 procent.

Majoriteten av kvinnorna som inte är politiskt aktiva kategoriseras som 79 procent höglitare. Bland de kvinnliga studenter som svarat att de inte är aktiva i samband med lågt förtroende för Polisen klassas 2,3 procent som låglitare. Bland aktiva och inaktiva kvinnliga höglitare finns en viss procentuell skillnad, men inte lika stor som hos låglitare där det skiljer sig med 31 procentenheter.

5.3 Förtroende för Medmänniskor – Socialt kapital

Samtliga respondenter

Cirkeldiagram 3 – Förtroende för Medmänniskor (visas i procent)

Källa: Underlag från enkätundersökning. Diagrammet visar resultatet av alla 121 respondenternas svar angående förtroende för medmänniskor.

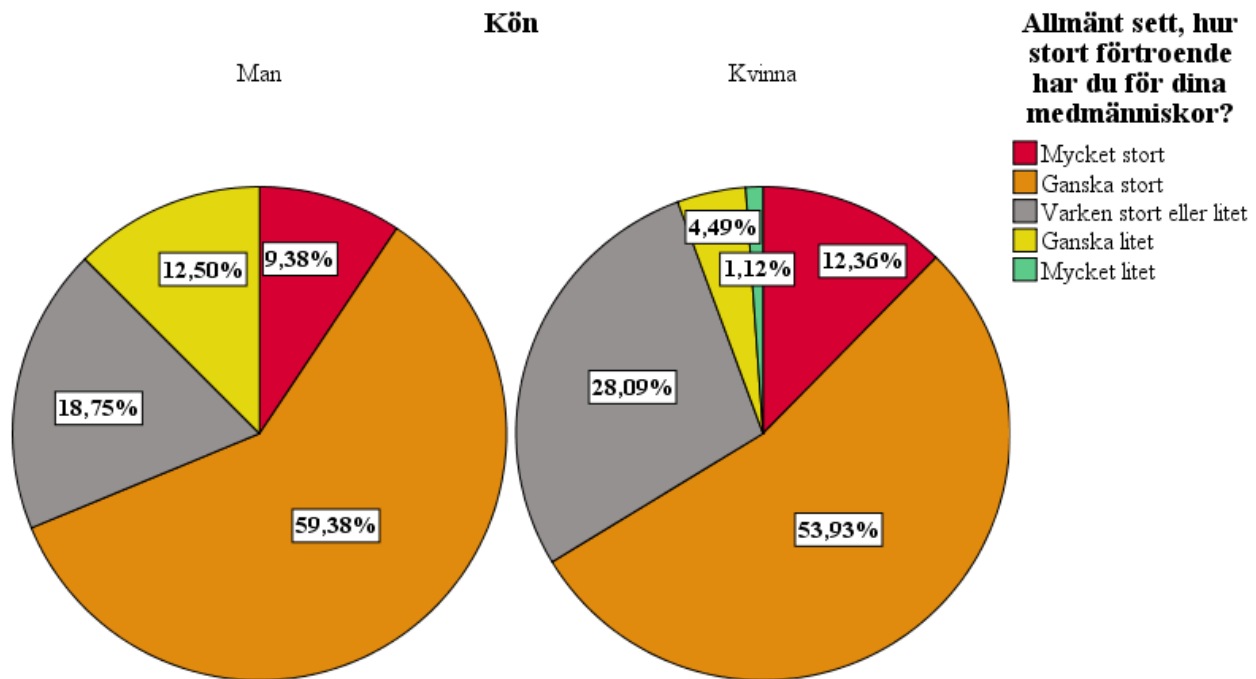
I cirkeldiagram 3 visas resultatet från enkätundersökningens samtliga respondenters svar angående socialt kapital. Diagrammet ovan visar vad alla 121 respondenter svarat angående deras förtroende till andra Medmänniskor. Av dessa var 66,94 procent⁷ höglitare gentemot Medmänniskor. De som kategoriseras som låglitare låg på 7,44 procent⁸.

⁷ Mycket stort + Ganska stort = 11,57 + 55,37 = 66,94 procent

⁸ Ganska litet + Mycket litet = 6,61 + 0,83 = 7,44 procent

Manliga och kvinnliga studenter

Cirkeldiagram 4 – Förtroende för Medmänniskor uppdelat på kön (visas i procent)

Källa: Underlag från enkätundersökning. Diagrammet visar resultatet av alla 121 respondenternas svar angående förtroende för medmänniskor uppdelat i män och kvinnor.

När svaren i cirkeldiagram 4 observerar resultaten angående förtroende till andra Medmänniskor presenteras i kön så ser resultatet ut följande. Höglitande män visar 68,76 procent⁹, vilket är 2,47 procentenheter högre än kvinnor. Män har i denna fråga fler antal som anser sig ha högt förtroende, dock visar män samtidigt att låglitare hamnar på 12,5¹⁰ procent medan kvinnor enbart har 5,61¹¹ procent låglitare. De manliga studenterna har därmed ett högre förtroende för Medmänniskor, men visar också ett högre antal låglitare.

⁹ Mycket stort + Ganska stort = 9,38 + 59,38 = 68,76 procent

¹⁰ Ganska litet = 12,5 procent

¹¹ Ganska litet + Mycket litet = 4,49 + 1,12 = 5,61 procent

Förtroende för Polisen och Medmänniskor

**Korstabell 6 – Förtroende för Polisen i samband med Förtroende för Medmänniskor
(visas i procent och antal i parantes)**

Förtroende för Polisen	Förtroende för medmänniskor	
	Höglitare	Låglitare
Samtliga:		
Höglitare	49,6 (60)	4,1 (5)
Låglitare	1,7 (2)	1,6 (2)
Män:		
Höglitare	37,5 (12)	6,3 (2)
Låglitare	6,3 (2)	3,1 (1)
Kvinnor:		
Höglitare	53,9 (48)	3,3 (3)
Låglitare	0,0 (0)	1,1 (1)

Källa: Underlag från enkätundersökning. Tabellen visar både hög- samt låglitare för båda variabler. De som svarat Mycket stort och Ganska stort kategoriseras som höglitare, och de som svarat Ganska litet och Mycket litet paras ihop som låglitare.

I korstabell 6 korsas respondenternas svar angående förtroende för Polisen och förtroende för Medmänniskor. I båda frågorna kategoriseras respondenterna som hög- respektive låglitare. Dessa har korsats och följande resultat kan observeras. När samtliga svar redovisas är andelen höglitare för både Polisen och Medmänniskor 49,6 procent, medan låglitare i båda kategorierna är 1,6 procent. Det fanns fler låglitare för Medmänniskor bland höglitare för Polisen, vilket innebär att bland respondenter som hade högt förtroende för Polisen visade även ett lågt förtroende för Medmänniskor. Intressant att observera är att studenter med högt förtroende för Polisen kunde paradoxalt visa ett lågt förtroende för Medmänniskor.

När svaren delas upp på kön kunde det observeras att män som är höglitare gentemot Polisen och Medmänniskor hade 37,5 procent. Detta är lägre än de kvinnliga studenternas höglitare som var 53,9 procent. Männerna visar också att de procentuellt har fler låglitare än kvinnor för båda variablerna. Det som observeras är då att manliga studenter har färre höglitare för Polisen samt Medmänniskor, samtidigt som de har fler låglitare än kvinnor.

Förtroende för Polisen och utlåning av ägodel

Korstabell 7 - Förtroende för Polisen i samband med Utlåning av ägodelar (visas i procent och antal i parentes)

Förtroende för Polisen	Låna ut ägodelar	
	Ja	Nej
Samtliga:		
Höglitare	63,6 (77)	2,5 (3)
Låglitare	5,8 (7)	0,0 (0)
Män:		
Höglitare	46,9 (15)	3,1 (1)
Låglitare	12,6 (4)	0,0 (0)
Kvinnor:		
Höglitare	69,7 (62)	2,2 (2)
Låglitare	3,4 (3)	0,0 (0)

Källa: Underlag från enkätundersökning. Tabellen visar både hög- samt låglitare för båda variabler. De som svarat Mycket stort och Ganska stort kategoriseras som höglitare, och de som svarat Ganska litet och Mycket litet paras ihop som låglitare.

I korstabell 7 kan det noteras att 63,6 procent av de som var höglitare gentemot Polisen även hade lånat ut sin ägodel i form av böcker. Det fanns fler låglitare som svarade att de var villiga att låna ut sin bok, än vad de fanns höglitare som inte var villiga. Det betyder att låglitare ändå lånade ut sin bok, och det fanns de studenter som hade högt förtroende för Polisen men inte var villiga att låna ut.

När resultatet delas upp i kön kan det noteras att män hade färre studenter som var höglitare men samtidigt villiga att låna ut ägodelar än vad kvinnorna visar. Det innebär att de manliga studenterna, även om de var låglitare, procentuellt lånade ut ägodel i större utsträckning än vad låglitande kvinnliga studenter var villiga att göra. Värt att nämna är att höglitande kvinnor som var benägna att låna ut sin bok var 22,8 procentenheter större än män, vilket drar upp samtliga respondenternas resultat angående denna frågan.

5.4 Statistisk sambandsanalys

Från enkätundersökningens observationer utfördes Chi-två test för att se om det fanns ett samband mellan respondenternas svar angående föreningsliv och förtroende för Polisen. När Chi-två testet utfördes mellan Lagsport och förtroende för Polisen blev testvärdet 0,232. Detta resultat jämfördes med det kritiska värdet på 1 procent signifikansnivå och en frihetsgrad på 1 som var 6,635. Genom en jämförelse mellan testvärdet och det kritiska värdet, resulterar det i att 0,232 hamnar inom acceptansområdet, och därmed kan nollhypotesen inte förkastas. Att nollhypotesen inte kan förkastas betyder att variablerna Lagsport och förtroende för Polisen är oberoende. Nästa Chi-två test genomfördes mellan Annan förening och förtroende för Polisen redovisades ett testvärde på 2,18 vilket jämfördes med samma kritiska värde som ovan, 6,635. Detta innebär att testvärdet hamnar inom acceptansområde och nollhypotesen kan därmed inte förkastas. Hypotesens acceptans innebär att variablerna är oberoende.

Ambitionen var att utföra Chi-två test på samtliga variabler. Men de återstående variablerna hade för få observationer. Det krävs minst fem observationer i en cell för att få ett tillförlitligt testvärde.

Vid utförandet av Chi-två testen kunde resultaten konstatera att nollhypotesen hamnar i acceptansområde. Det betyder att variablerna i föreningsliv och förtroende för Polisen är oberoende. Det finns inget samband mellan att vara aktiv delaktig i föreningsliv och att förtroende för Polisen därmed skulle bli högre.

5.5 Sammanfattning av resultat

Tabell 1 – Förtroende för Polisen i samband med samtliga variabler (visas i procent)

Variabler	Totala antalet Höglitare	Totala antalet Låglitare	Man Höglitare	Kvinna Höglitare	Man Låglitare	Kvinna Låglitare
Förtroende för polisen	71,9	6,61	53,13	78,65	15,63	3,37
Lagsport Aktiva			58,9	84,6	17,7	0
Lagsport Inaktiv			50	76,2	14,3	4,8
Fackförening Aktiv			50	62,5	33,4	12,5
Fackförening Inaktiv			53,9	80,2	11,5	2,5
Förening Aktiv			50	67,9	14,2	3,6
Förening Inaktiv			53	83,6	17,7	3,3
Religiöst samfund Aktiv			50	100	0	0
Religiöst samfund Inaktiv			53,4	78,4	16,7	3,4
Politik Aktiv			33,3	66,66	33,3	33,3
Politik Inaktiv			57,1	79	14,3	2,3
Förtroende för medmänniskor	66,94	7,44	68,76	66,29	12,5	5,61
Förtroende för medmänniskor + Polis	49,6	1,6	37,5	53,9	3,1	1,1
Bok + Polis JA	63,6	5,8	46,9	69,7	12,6	3,4
Bok + Polis NEJ	2,5	0	2,5	2,2	0	0

Källa: Underlag från enkätundersökningen. Tabellen visar en sammanfattning av hög- samt låglitare uppdelade i både totalt och kön.

6. Diskussion

I detta avsnitt kommer resultatet från enkätundersökningen diskuteras samt förankras till studiens teori och tidigare forskning. För att få perspektiv på enkätundersökningens egna resultat kommer de jämföras med undersökningar från SOM, Kantar Sifo samt Ahmed och Salas.

6.1 Förtroende för Polisen

Samtliga studenter

Den generella statistiken från studiens enkätundersökning visar högre siffror gentemot den tidigare forskningen. Senaste årets Kantar Sifo-undersökning visade att förtroendet för Polisen var som störst på 65 procent. De procent som framkommer i studiens egna enkätundersökning var att procenten bland studenter var 71,9 procent, vilket innebär en ökning vid jämförelse med siffrorna från Kantar Sifos 2018 års undersökning. Högskolestudenter har när de söker in till sin utbildning en tro om att den ska hålla viss standard, då det krävs att de har ett förtroende för den institution som ska lära ut kunskapen. Detta förtroende kan möjligtvis vara utbrett till andra institutioner, som Kantar Sifos undersökning visade 2018 var att Polisen och Högskola/Universitet delade första plats gällande medborgarnas förtroende (Sjören, T. 2018). Eftersom studenterna visade sig ha många höglitare gällande Polisen kan det vara kopplat till att de faktiskt redan är i en statlig institution.

Manliga och kvinnliga studenter

Tidigare SOM-undersökning från 2016 till 2017 visade att både män och kvinnor ökat sitt förtroende för Polisen. SOM-undersökningen visade en ökning mellan 2016 till 2017 bland höglitande män där det senaste året visade 52 procent, vilket är liknande med det resultat som redovisas från enkätundersökning där män hade 53,13 procent. Ett högre resultat kan dock hittas från enkätundersökningen som visar att andelen höglitande kvinnliga studenter angående förtroende för Polisen har 78,65 procent, vilket är ett förhöjt resultat av det som redovisas i SOM-undersökningen från år 2017 där andelen höglitande kvinnor var 66 procent.

De manliga studenterna visade hittills färre låglitare gentemot den tidigare forskningen från SOM-undersökningar 2016 och 2017. År 2016 visade SOM-undersökningen att andelen låglitare bland män var 26 procent, år 2017 hade den minskat något, men de manliga studenterna visade ett resultat på endast 15,63 procent. Skillnaderna var liknande hos de kvinnliga studenterna som visade färre låglitare för Polisen jämfört med SOM-undersökningen, från 16 respektive 13 procent till enkätundersökningens låga 3,37 procent låglitare. Detta är en av de större skillnaderna mellan resultat och tidigare forskning. Sammanfattningsvis visade studenterna ett högre förtroende för Polisen och hade färre låglitare gentemot vad den tidigare forskningen redovisat.

Eftersom de kvinnliga studenternas resultatet mellan tidigare forskning och enkätstudien skiljer sig, kan det antas att det beror på åldersgrupperna. SOM-undersökningarna har ett större spann på åldrar än vad studiens egna enkätundersökning haft. De manliga studenterna är en någorlunda homogen grupp vilket kan observeras av de likvärdiga siffrorna, men till skillnad från kvinnorna finns en större skillnad. Det som sticker ut är att mäns förtroende ligger på en relativt jämt procenttal från SOM-undersökningen och denna studies egna resultat. Därmed blir kvinnorna i

fokus. Även ifall enkätfrågorna inte innehöll fråga om respondenternas ålder kan det uppskattas att samtliga varit runt 20–30 år, vilket skiljer sig mot SOM, som har ett spann mellan 16–85 års ålder. De är därmed möjligt att de haft samma samhällsklimat runt sig och därmed även en hyfsat gemensam syn på Polisen.

Enkätundersökningen visade att studenter hade färre låglitare än vad SOM-undersökningarna redovisat. I synnerhet en ganska stor skillnad gentemot resultatet bland höglitare. Det som kan antas är att ju yngre respondenterna är desto färre låglitare.

6.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen

Lagsport

Som tidigare nämnt är Polisen just den institution som brukar skilja sig mellan män och kvinnor, detta gäller även för studiens egna enkätundersökning. När höglitande, aktiva kvinnor och mäns resultat jämförs så kan det noteras att det skiljer sig med 25,7 procentenheter, där kvinnor står för den högre siffran.

I frågan angående förtroende för Polisen visade både de manliga och kvinnliga höglitare en skillnad på cirka åtta procentenheter mellan de som är aktiva och de som inte är. Från enkätundersökning svarade män i högre utsträckning att de är aktiva inom någon lagsport jämfört med kvinnor. 53 procent av männen och 29 procent av kvinnorna uppgav att de är aktiva. Trots att fler män svarat att de är aktiva bidrog det inte till att de hade högre förtroende för Polisen, snarare tvärtom. Kvinnor visade trots färre aktiva ett högre förtroende för Polisen. Kvinnor har generellt ett högre förtroende än män, vilket visas genom enkätstudien samt enligt tidigare SOM-undersökningar.

Lokala fotbollslag är rivaler så länge det inte handlar om internationella tävlingar där Sverige spelar som ett enat lag. Lagsport skulle därmed kunna vara en bidragande faktor till en viss skepsis lagen emellan, och därmed människor emellan. Män är i högre utsträckning aktiva inom sport, men som nämnt tidigare har de även ett relativt få antal höglitare gentemot Polisen. Kanske skapar lagandan en slags gemenskap enbart i den inre gruppen, som Kumlin och Rothstein påpekar skulle kunna hända i föreningar där “vi-mot-dom-känsla” kan uppstå.

I variabeln Lagsport kan Putnam (1996) till viss del förankras, då både män och kvinnor som var aktiva inom lagsport hade ett högre förtroende för Polisen än de som inte är aktiva. Men samtidigt hade även de som inte är aktiva ett relativt högt förtroende. Skillnaden mellan icke aktiva och aktiva var inte avsevärt för att tyda på att förtroendet enbart handlar om hur aktiva studenterna är. Slutsatsen kan inte tydligt dras att lagsport som ensam faktor utgör det högre förtroendet. Höglitare överlag kanske drar sig till grupper för gemenskap och redan är förtroendefulla personer, än de som inte är aktiva.

Ur enkätundersökningen visade män som var aktiva inom Lagsport men som hade ett lågt förtroende för Polisen en siffra på 17,7 procent, om detta jämförs med kvinnornas motsvarighet som är noll är skillnaden markant. Det betyder att 17,7 procent av männen är låglitare fastän de aktivt deltar i Lagsport, medan kvinnor visar tydligt att av de som svarat att de är aktiva finns inga låglitare. Enligt Putnam så ska föreningsliv bidra till ett förbättrat förtroende för

samhällsinstitutioner, vilket kvinnor visar. Dock så visar kvinnor som inte är aktiva ett högre förtroende för Polisen än de män som var aktiva.

Det kan tyckas att eftersom lagsport visade en ökning av förtroende för Polisen borde även det visa att antalet låglitäre bör vara färre, vilket inte är fallet för männen. Det som förväntades framkomma utifrån Putnams teori var att de som svarat att de var aktiva inom Lagsport skulle ha ett lägre antal låglitäre än de som svarat att de inte var aktiva. Kumlin och Rothstein (2001) menar att föreningsliv inte alltid ökar förtroendet i samhället, vilket delvis underbyggs av siffrorna angående aktiva män och icke aktiva.

Fackförening

I korstabell 2 kunde det observeras att inaktiva män hade 3,9 procentenheter fler höglitäre än de som var aktiva. Detta kan jämföras med kvinnornas resultat, som visade att inaktiva höglitäre redovisade 17,7 procentenheter fler än de aktiva. Vilket betyder att både män och kvinnor i denna kategorin hade färre höglitäre när de var aktiva.

De kvinnliga studenterna som svarade att de var aktiva och höglitäre visade ett resultat på 62,5 procent, det är 12,5 procentenheter mer än männen. Eftersom kvinnor visar färre antal aktiva höglitäre gör detta att skillnaden mellan män och kvinnors höglitäre inte skiljer sig lika markant som siffrorna hos de andra variablerna. Å andra sidan var kvinnornas resultat det lägsta av alla kategorier gällande aktiva höglitäre. Genomsnittet för aktiva höglitäre bland kvinnor är i de andra variablerna 79,8 procent. Det betyder att Fackförening var den variabel där aktiva kvinnliga studenter visade lägst förtroende för Polisen.

Manliga studenter som kategoriseras som aktiva låglitäre i variabeln Fackförening var de som procentuellt stack ut i enkätundersökningen med sitt höga låglitande. Kvinnor visade i denna variabeln näst högst låglitande, efter Politik. Detta betyder att studenterna som var aktiva inom Fackförening hade fler antal låglitäre än de andra variablerna hade.

Likt Lagsport visade det även här att män i högre utsträckning var aktiva i Fackförening, 18,7 procent, jämfört med kvinnor, 8,9 procent. Men trots att män var mer aktiva så hade kvinnor högre förtroende för Polisen. Både män och kvinnor visar ett högre förtroende utanför Fackföreningar. Detta går då istället att diskutera utifrån Rothstein (1998) som menar att föreningsliv inte nödvändigtvis alltid leder till ett högre förtroende. De som är aktiva i politiskt bundna Fackföreningar har möjligtvis en agenda bakom dess individuella engagemang. Viljan att förändra eller förhandla fram avtal kan vara drivande i att skapa någon form av förändring. Kanske är drivkraften att arbetsrätten eller arbetsvillkoren ska stärkas. Många studenter kanske har en vilja, därav blir de drivna att påverka genom Fackföreningar. När studenter som är aktiva i Fackförening känner att vägen till målet varit svårt eller nästan omöjlig kan det ge en känsla av hopplöshet. Att inte få igenom förändring på grund av politiska eller ekonomiska skäl kan bidra till en minskning av förtroende för samhällsinstitutioner överlag genom att staten inte engagerar sig och en känsla av besvikelse infinner sig.

Annan Förening

De manliga studenterna har hittills inte visat något utöver det vanliga när det gäller aktiva höglitäre, även i denna variabel visar männen 50 procent höglitäre. I korstabell 3 observeras att

tre procentenheter mer höglitare fanns bland männen som inte var aktiva inom någon Förening, vilket gör resultatet snarlikt mellan aktiva och inaktiva manliga höglitare. När samma jämförelse görs mellan kvinnliga studenterna skiljer det sig 15,7 procent mellan aktiva och inaktiva höglitare. Detta säger oss att båda könen visar att när de inte var aktiva så hade de fler höglitare gällande förtroende för Polisen, dock så visar kvinnliga studenter en större procentuell skillnad.

Av alla kvinnor som deltog i enkätundersökningen visar 31,5 procent att de är aktiva inom någon form av Förening. Detta skiljer sig med den manliga tabellen där männen var aktiva i högre grad med 43,8 procent. Detta resultat visar att även om männen hade högre delaktighet i Föreningar än kvinnor så visar de dock lägre förtroende för Polisen. Att män har markant högre deltagande i Förening och samtidigt ett lägre förtroende för Polisen i jämförelse med kvinnor skulle kunna diskuteras utifrån verklighetsuppfattningar, som kan skapas av konversationer och gemensamma värderingar. Män kanske har haft sämre erfarenheter av Polisen överlag, och när de umgås i grupp där majoriteten är män kan dessa uppfattningar föras vidare.

När resultatet observeras angående Förening, så skapas en intressant fråga. Studenter visar generellt större förtroende för Polisen i allmänhet när deras procent jämförs med tidigare SOM-undersökningar, samtidigt som de vistas och utbildar sig på en Högskola som är den institution som har störst förtroende från medborgarna. Detta skulle kunna betyda att studenterna är den målgrupp som kan vara den mest förtroendefulla gruppen gentemot Polisen. Men det kan antas att studenterna skulle visa ett högre förtroende för Polisen när de engagerar sig i studentlivet bestående av exempelvis studentkårer och sociala engagemang. Men istället visar studenter att förtroendet för Polisen är högre när de *inte* är aktiva i Annan Förening.

I och med att de sammanlagda studenternas svar i enkätundersökningen hade större procentenheter än tidigare forskning, samt att statliga Högskolor/Universitet har det största förtroendet från medborgare överlag. Borde dessa två komponenter göra att när de adderar Förening som enligt Putnam ska stärka förtroende så borde den variabeln visa högst antal höglitare. Att Förening har bland den lägsta antalet Höglitare mot Polisen var oväntat.

En av orsakerna till att aktiva höglitare är få inom denna variabel förslagsvis kan bero på är att studenterna inte alltid uppgav vilken Annan förening som de var aktiva inom. Ifall Föreningen inte anses tillräckligt hederlig kan det kännas utlämnande att ge ut den informationen. Som Kumlin och Rothstein skriver i sin artikel är inte alla föreningar positiva i den mening att samhället kan gynnas. Alla föreningar är inte bidragande till socialt kapital mellan människor (Kumlin och Rothstein, 2001).

Religiöst samfund

Korstabell 4 visar att av 32 manliga studenter så var det endast två som var aktiva inom religiöst samfund, detta är ett relativt lågt deltagande jämfört med de tidigare kategorier som diskuterats. Bland kvinnliga studenter i frågan angående om de var aktiva i något religiöst samfund var representativitet ännu mindre än hos män. Av 89 kvinnor så var det bara en som var aktiv, dock hade denna student ett "Mycket stort" förtroende för Polisen. Dock så visar SCB att Sverige har ett lågt antal aktiva medborgare inom religiösa samfund, vilket även respondenterna avspeglar.

Resten av männen uppgav att de inte var aktiva i något Religiöst samfund vilket visar ett högre förtroende för Polisen, 53,4 procent, än de som var aktiva, 50 procent. Återigen är det siffror som är bekanta bland män sedan tidigare, och procentuellt inte skiljer mycket mellan att vara aktiv och inte aktiv. Detta visar att förtroendet är högre hos männen när de inte var aktiva, dock är det inte så markanta skillnader vilket gör det svårt att vara helt kritiskt mot Putnam. Resultatet från den kvinnliga aktiva respondenten kan dock uppfattas som missvisande när det endast är *en* kvinna som svarat att hon är aktiv. Vilket medför att hon representerar ett högt förtroende för Polisen som ensam representant för Religiösa samfund. Samtidigt som hon visar att förtroendet då blir högre när de är aktiva inom Religiöst samfund.

Eftersom den enda kvinnan som var aktiv inom religiöst samfund svarade "Mycket stort" förtroende, kategoriseras hon som höglitare. Intressant att nämna är att männen visade högre deltagande inom Religiöst samfund, men visade lägre förtroende för Polisen än kvinnan, på 50 procent. Det vill säga att även här har männen ett högre deltagande men kvinnorna visar ändå ett högre förtroende gentemot Polisen.

Att respondenterna hade lågt aktivt deltagande kan bero på att Sverige enligt statistisk från SCB är ett land med få religiöst troende medborgare, men ändå svarar de få som är aktiva enligt enkätundersökningen ett högt förtroende för Polisen. Kumlin och Rothstein (2001) menar att religiösa grupper ofta existerar genom att särskilja sig gentemot andra, vilket gör att medlemmarna kan skapa en "vi-mot-dom-känsla" inom samfundet, men skepsis mot andra. Dock visar resultatet från enkätundersökningen att de som var aktiva var höglitare gentemot Polisen, vilket inte överensstämmer med Kumlin och Rothstein (2001) "vi-mot-dom"-teori. Vid tolkning av resultatet skapas inte en "vi-mot-dom"-känsla inom respondentens samfund eftersom den kategoriseras som höglitare, anledningen skulle möjligtvis kunna vara att respondenten redan är en höglitare (Kumlin och Rothstein, 2001).

Politik

Korstabell 5 visar att likt Religiöst samfund var inte många studenter aktiva inom Politik, av 32 män var det tre som var aktiva och av 89 kvinnor var det också tre aktiva. När samtliga respondenter slås samman, redovisas ett femprocentigt aktivt deltagande inom Politik. Detta kan jämföras med SCB där siffran för aktiva politiska medborgare i Sverige 2001 antogs ligga på runt två procent.

De aktiva manliga studenterna visade samma procenttal bland höglitare och låglitare, 33,3. Detta betyder att aktiva männen i denna variabel visade lägst procentandel höglitare, och samtidigt flest procentuella låglitare. De kvinnliga studenterna redovisade samma procent som männen gällande aktiva låglitare, 33,3. Dock hade kvinnorna vid aktiva höglitare 66,6 procent. I denna variabel visade kvinnor fler höglitare och högre förtroende för Polisen än vad männen gjorde. Även om männen visar samma antal aktivt deltagande som kvinnor inom Politik, så visade de kvinnliga studenterna ett höglitande som var dubbelt så stort som männens. De manliga studenterna visar att de har ett högre aktivt deltagande på 9,4 procent medan kvinnor redovisar 3,4 procent. Eftersom männens tre av 32 aktiva deltagare redovisar ett högre procentuellt antal än kvinnornas tre av 89, betyder det att männen visar ett högre deltagande procentuellt. Trots det så visar kvinnor ett högre förtroende för Polisen. Trots att aktivt deltagande bland studenter inom Politik är låg i jämförelse med de andra variablerna, så kan det vid jämförelse med statistik från Sveriges aktiva medborgare anses vara representativt. Då studenterna i enkätundersökningarna har tre procentenheter högre aktivt deltagande än Sveriges medborgare överlag.

Medborgare kan vara aktiva inom Politik av olika anledningar och därmed ha olika avsikter med deras engagemang. Att vara politiskt aktiv kan vara en del i att vilja förändra samhälle, eller användas som ett maktmedel. Att aktiva kvinnor visar högre förtroende för Polisen än aktiva män kan ha att göra med vilket politiskt parti respondenten tillhör. Män tenderar att vara överrepresenterade i partier som i högre utsträckning kan anses vara mer konservativa. En del partier kan i viss mån skapa en känsla av tillhörighet inom gruppen, men samtidigt en utslutning av andra. Partier kan i vissa fall skapa rädsla för medborgare emellan, vilket innebär att det sociala kapitalet i samhället hämmas. Förutsättning för ett effektivt samhälle anses av forskare såsom Putnam (1996), Kumlin och Rothstein (2001) verka genom det sociala kapitalet. Forskningen bygger på att det sociala kapitalet är en förutsättning för att demokratin ska fungera i ett samhälle, politik i Sverige utförs på demokratiska grunder och det måste finnas ett visst mått av förtroende och respekt partier emellan för att skapa socialt kapital som i sin tur stärker samhällsinstitutionerna. Medborgare ställer krav på politiker, som i sin tur tar upp dessa krav på dagordningen och en åtgärd ska väljas. När åtgärden sedan är verkställd ska samhällsinstitutioner besvara de kraven som medborgarna ställer (Putnam, 1996).

6.3 Förtroende för Medmänniskor

Socialt kapital

Från enkätstudiens egna resultat angående studenters förtroende för Medmänniskor visas i cirkeldiagram 3 att samtliga tillfrågade som kategoriseras som höglitare var 66,94 procent. Ahmed och Salas (2009) visar i sin artikel att förtroende hos studenterna var 71 procent vilket är likvärdigt studiens underlag. Men när procenttalet från underlaget jämförs med SOM-undersökningen från 2017 visar detta att förtroendet var högre i enkätstudiens egna underlag, med 10,84 procentenheter. När det jämförs mellan studiens egna låglitare och SOM-undersökningen från 2017 visas det att studenterna hade färre låglitare, där det skiljde med 4,56 procentenheter.

Män hade jämfört med kvinnorna i denna studies egna underlag procentuellt fler höglitare gentemot Medmänniskor. Värt att notera är att det är den första variabel där män visar ett högre förtroende än kvinnor. Män har därmed högre förtroende för Medmänniskor än förtroende för Polisen. Manliga studenter visade ett högre förtroende jämfört med den tidigare forskningen från SOM 2017, andelen manliga höglitare angående frågan om förtroende för Medmänniskor var 13,76 procentenheter lägre i SOM-rapporten. Det kan antas vara skillnad då i SOM-undersökningen från 2017 visar att kvinnor hade högre förtroende än männen, medan respondenterna i denna undersökning visar tvärtom.

De manliga studenterna har högre förtroende för Medmänniskor, vilket kan tolkas som att deras sociala kapital borde vara en faktor till att bygga upp förtroendefulla relationer. De anger att de litar på människor, och genom detta borde ett samhälle med medborgare som kan samarbeta och hjälpa varandra uppstå. Det sociala kapitalet ska bidra till att samhällsinstitutionernas arbete underlättas och bli mer effektivt, men i paradox till mäns höglitande mot Medmänniskor och underrepresenterade i förtroende för Polisen blir det tolkning om vad som bidrar till vad (Putnam, 1996).

Förtroende för Polisen och Medmänniskor

När mätningen av studenternas förtroende gentemot Polisen och Medmänniskor gjordes, gav resultat ett höglitande på 71,9 respektive 66,94 procent. När dessa två variabler korsas i korstabell 6 observeras att de samtliga studenter som var höglitare gentemot både Medmänniskor och Polisen var 49,6 procent, vilket är den lägsta siffran vid mätning av förtroende för dessa variabler separat. Anledningen till att procenttalet sjunker vid korsning av variablerna förtroende för Polisen och Medmänniskor kan bero på att männens höglitande procent är låga gällande förtroende för Polisen, den kan anses vara en extrem observation jämfört med vad de andra höglitare visar. Hade männen exempelvis visat ett lika lågt förtroende för Medmänniskor som till Polisen hade korstabell 6 visat ett ännu lägre procenttal.

Genom att det finns ett socialt kapital i samhället borde det bidra till effektivare institutioner. När män visar förtroende för Medmänniskor, men lägre förtroende för Polisen kan det spekuleras i om socialt kapital verkar nerifrån individnivå och upp till institutioner, eller tvärtom. För män som visar lågt förtroende för Polisen kan möjligtvis försvåra arbetet trots att de har ett medborgerligt socialt kapital. Som nämnt tidigare i denna uppsats har Polisen påbörjat ett arbete kallat "medborgarlöfte", en av deras intentioner med detta är att komma närmare medborgarna och genom att öka förtroendet för Polisen genom personliga kontakter även lära sig mer om områdena som de verkar i. De som kan områden bäst är de människor som bor där, det är därför av vikt att de är villiga att samarbeta för att kunna effektivisera Polisens arbete.

Förtroende för Polisen och utlåning av ägodel

I korstabell 7 kan det noteras att bland låglitare gentemot Polisen fanns det inga studenter som svarat "Nej" angående att låna ut sin bok. Det betyder att alla låglitare var villiga att låna ut sin ägodel. I kontrast till det resultatet, fanns det höglitare som *inte* var villiga att låna ut sin bok. Vilket kan tyckas säga emot principen om att vara höglitare, det vill säga att teoretiskt borde höglitare mot Polisen i högre utsträckning vara en person som redan är förtroendefull i allmänhet. Kumlin och Rothstein (2001) menar att en process redan sker vid ung ålder, att folk är förtroendefulla eller inte. En respondent som uppger sig ha förtroende för Polisen skulle kunna antas vara förtroendefull i fler sammanhang, såsom att låna ut sin bok.

Vid jämförelse av könen i korstabell 7 kan det observeras att män som har ett lågt förtroende för Polisen ändå var mer villiga att låna ut sin ägodel jämförelsevis mot låglitande kvinnor. De manliga studenterna visade procentuellt tre gånger fler låglitare som är benägna att låna ut ägodel, vilket betonar att män har större förtroende på mikronivå. Jämfört med kvinnor som tenderar att ha större förtroende på makronivå.

Vid jämförelse mellan korstabell 6 och 7 kan det observeras att höglitande bland studenter i denna studie var högre i korstabell 7. Det betyder att fler studenter som hade större förtroende för Polisen var mer benägna att låna ut ägodelar än vad de hade förtroende för Medmänniskor. För att få perspektiv på studiens egna resultat jämförs detta med Ahmed och Salas tidigare forskning, där deras tillfrågade studenter visade ett större förtroende för Medmänniskor än vad de var villiga att låna ut ägodel.

6.4 Statistisk sambandsanalys

Korstabell 1 visar den enda variabeln bland föreningsliv där aktiva deltagare hade högre förtroende för Polisen än de som inte är aktiva. Dock visade höglitande aktiva religiösa kvinnor var större än inte aktiva, men det går att vara kritisk till det resultatet då endast *en* kvinna representerade det. Eftersom variabeln Lagsport visade större förtroende för Polisen skulle det kunna kopplas till Putnam. Genom att studenterna uppgav att de i hög grad är aktiva antas det skapa gemenskaper och värderingar inom dessa grupper. Till följd av att studenter engagerar sig och aktivt deltar i olika Lagsporter borde de enligt Putnam skapa en medborgaranda. Denna medborgaranda ska sedan skapa ett socialt kapital mellan dessa aktiva individer. Via det sociala kapital som byggs upp mellan individerna ska sedan samhället överlag gynnas, genom att förtroendet för varandra stärks. Detta förtroende borde då även speglas i de samhällsinstitutioner som finns.

Antagandet om att aktiva inom Lagsport skulle ha mer förtroende för Polisen kan genom Chi-två test som gjordes i denna studie dock förkastas. Det går inte genom resultatet från studien underbygga att ett aktivt deltagande i Lagsport skulle betyda mer förtroende för Polisen. Det betyder att det inte finns ett samband mellan att aktivt delta i Lagsport bidrar till högre förtroende för Polisen.

Vid Chi-två testet av Annan förening i samband med förtroende för Polisen visade även de att nollhypotesen inte kan förkastas. Att nollhypotesen accepteras innebär att det inte finns något samband mellan att vara aktiv inom någon Annan förening och studenters förtroende för Polisen, variablerna är därmed oberoende av varandra.

Resultatet av de två Chi-två test som utfördes på Lagsport och Annan Förening, kan det med största sannolikhet bekräftas att aktivt deltagande inte bidrar till högre förtroende för Polisen. Chi-två testet visar att variablerna är oberoende. Dock var det inte möjligt att vidareutveckla på resterande variabler och få ett tillförlitligt svar då observationerna var för få.

7. Slutsats

I detta avsnitt kommer slutsatser från enkätundersökningen att framföras samt besvara frågeställningarna.

7.1 Förtroende för Polisen

När denna studie genomfördes kunde samma mönster ses som i den tidigare forskningen angående förtroende för Polisen och kön. De kvinnliga studenterna visar i större utsträckning högre förtroende för Polisen än de manliga studenterna. Närmare 80 procent av kvinnor var höglitare, parallellt till detta har de en betydligt lägre siffra gällande förtroende för Medmänniskor, 66,29 %. Att deras förtroende är högre för en statlig institution borde enligt Putnam utgå från att de från början har byggt upp ett socialt kapital mellan varandra, vilket inte helt redovisas i denna studie, då få kvinnliga studenter var aktiva. Kvinnor visar därför ett förtroende på makronivå. Som Ahmed och Salas skriver i sin artikel, kan förtroende existera på både makro- och mikronivå. Makronivå representerar i det här fallet Polisen och mikronivå är det förtroendet som återfinns mellan medborgarna. Att kvinnor visar förtroende på makronivå kan bero på att fler kvinnor känner sig utsatta och deras trygghet vilar i att kunna lita på Polisen. Procenten som redovisas av de manliga studenterna visar dock att förtroendet är högre för Medmänniskor än för Polisen, vilket är tvärt emot vad kvinnor redovisat. Detta innebär att män har ett högre förtroende på mikronivå i samhället. Det går givetvis spekulera i varför dessa resultat uppstått, det skulle dock kunna förklaras i att män enligt statistik i högre utsträckning någon gång varit föremål för kontakt i ett polisingripande, vilket kan ha påverkat deras tankar om Polisen och dess verksamhet negativt (Bäck-man, Hjalmarsson, Lindquist och Pettersson, 2018:68. Se Brottsförebyggande rådet. 2018, tabell 405B). Studenterna är även en relativt homogen grupp, som i snittålder är runt 25 år gamla, vilket också skulle kunna vara en faktor. Det kan vara en grupp som inte än har hunnit ha kontakt med samhällsinstitutioner och därmed inte heller har en egen uppfattning om dess organisationer. Resultaten från studenternas svar skulle kunna tolkas vara en generationsfråga. Genom att föräldrar under uppväxten förmedlar en världsbild till sina barn kan det påverka hur de senare uppfattar saker. Respondenterna som svarat i denna enkätundersökningen är även homogena i den mening att de är uppväxta under samma tidsperiod.

7.2 Samband mellan föreningsliv och förtroende för Polisen

Det som kan konstateras i denna studie är att aktivt deltagande eller inte aktivt deltagande inte spelade någon roll som bidragande faktor till förtroende för Polisen. Oavsett hade de kvinnliga studenterna i högre utsträckning högt förtroende för Polisen jämfört med de manliga studenterna. Nollhypotesen i denna studie var att se om variablerna i föreningsliv och förtroende för Polisen *inte* hade ett samband, om variablerna var oberoende. Detta kunde genom Chi-två test bekräftas. Resultatet av Chi-två test visade att det inte finns ett samband mellan att vara aktiv deltagare i föreningsliv och ha ett högt förtroende för Polisen. Att både aktiva och inaktiva kvinnor hade högt förtroende kan förklaras i att de med hög sannolikhet redan är höglitare. Enligt Putnams teori borde det observeras att aktiva deltagare har högre förtroende överlag, för både medmänniskor och Polisen. Alternativa förklaringar kan ges gällande skillnaden mellan manliga och kvinnliga studenters aktiva/inaktiva. Att föreningsliv inte går att fastställa som orsak till individens förtroende för Polisen kan istället kön läggas fram som bidragande faktor, som Kumlin och Rothsteins (2001) självselektionsprocess, där höglitare snarare är ett

personlighetsdrag. Män är mer benägna att vara med i olika typer av föreningar, studiens resultat visar att de har en högre procentandel aktiva än kvinnor. Trots de har de lägre förtroende för Polisen vilket *inte* förankras med Putnam. Här kan det handla om att Polisen är en samhällsinstitution där män redan har ett lägre förtroende, så även ifall de har högt antal aktivt deltagande så är det andra faktorer som bidrar till det lägre förtroendet. En faktor som kan vara möjlig är att de manliga studenternas erfarenheter i högre grad vara att de i mer omfattande utsträckning är mål för polisingripande och är därmed en anledning till dess lägre procent höglitare jämfört med de kvinnliga studenterna, trots att de i högre grad är aktiva inom föreningsliv.

7.3 Förtroende för Medmänniskor

Föreningsliv bidrar *inte* till att de manliga studenterna har ett högt förtroende för Polisen, det kan dock ses ett mönster i att män som deltar aktivt i föreningsliv är mer benägna att lita på Medmänniskor. Av resultatet framkom att män hade större förtroende på mikronivå och kvinnor har större förtroende på makronivå. Med det menas att mäns förtroende börjar nerifrån på en lokal nivå mellan människor, medan kvinnornas förtroende börjar uppifrån för samhällsinstitutioner. Kanske fungerar Sverige bra på grund av att förtroendet är utspritt bland medborgarna. Att män har förtroende på mikronivå och kvinnor har förtroende på makronivå i samhället kan bidra till att uppfattningar angående individens verklighetsuppfattningar debatteras och utvecklas könen emellan. Att utbyta positiva erfarenheter och information gör möjligtvis att det skulle kunna skapas en balans mellan könen förtroende för de olika delarna i samhället.

I studiens resultat framkom ett mönster, de som var mer aktivt delaktiga i föreningsliv, visade på ett större förtroende för Medmänniskor, medan de som inte var lika aktivt delaktiga hade lägre förtroende för Medmänniskor. Eftersom män i högre utsträckning än kvinnor uppgav att de är aktiva inom någon förening kan det antas att de borde ha en mer förtroendefull syn på Medmänniskor, vilket de även visar. Detta kan antas betyda att män skapar ett socialt kapital i de kretsar som de vistas i och därmed stärker sitt förtroende för Medmänniskor. Medan kvinnor hade lägre aktivt deltagande och samtidigt ett lägre förtroende för Medmänniskor. Mönstret som kan ses i detta resultat från studien är att överlag bidrar föreningslivs till en större benägenhet att ha förtroende för Medmänniskor. Det Putnam säger om att medborgaranda hjälper till att skapa ett socialt kapital kan här förankras. Putnams teori om att föreningsliv skapar socialt kapital är här samma med resultatet som framkommer i studien. Det är som nämnt tidigare, män som är benägna att ägna sig åt föreningsliv i olika former, och medborgarandan som skapas kan innebära ett stärkt socialt kapital och en mer förtroendefull inställning gentemot Medmänniskor. De aktiva männen inom föreningsliv kan därmed antas bidra till förtroende för andra Medmänniskor, men inte kopplas till förtroende för samhällsinstitutioner. Putnam anser att förtroendet för samhällsinstitutioner kommer nerifrån medborgarnas sociala kapital och upp i samhällsinstitutionerna medan Kumlin och Rothstein (2001) menar tvärtemot. Att studenterna som svarat i enkätundersökningen både visar förtroende på mikro- samt makronivå innebär att båda teorierna kan kopplas samman, kanske behöver det finnas förtroende från båda hållen och inte enbart genom en faktor som sedan sprids. Samspel mellan förtroende på makro- och mikronivå kanske är vad som krävs för väl fungerande samhällsinstitutioner.

Även ifall föreningsliv och förtroende för Polisen inte har ett tydligt samband så är svenskarna ändå relativt förtroendefulla gentemot Polisen och Medmänniskor. Kanske är det så att Sverige är ett land fritt från korruption och tillräckligt stabilt. Som Ahmed och Salas (2009) skriver kan

ekonomisk trygghet och stabilitet i sin tur kanske vara en faktor till att medborgare har många höglitare både gentemot varandra och Polisen.

Slutligen har vi genom denna studie lagt fram underlag gällande förtroendet som studenter visar för Polisen och Medmänniskor samt försökt se samband mellan föreningsliv. Vidare kan denna studiens resultat användas för att fördjupa sig i hur effektiv Polisen är i Sverige i samband med förtroende. Ett annat intressant område att studera vidare kring kan vara förtroendet som skiljer sig mellan kön, möjligtvis djupare kring makronivå samt mikronivå för att se om samma mönster bland kvinnor och män återfinns.

8. Metodreflektion

Vid insamlandet av enkätsvar upplevdes att det fanns situationer när studenter uppfattades diskutera frågorna med varandra, vilket i sin tur kan ha påverkat deras svar. Denna typ av metod kan anses försämra underlaget för studien. Under arbetets gång har det reflekterats över fråga 8 i enkätfrågorna, det kunde tydligare ha framstått att det var polisens organisationsperspektiv som frågan syftade på. För att stärka validiteten i vår rapport kunde det tydligare framstått att vi menade organisationsnivå och inte poliser som individer. Vid närmare eftertanke skulle enkäten ha innehållit en fråga angående respondenternas ålder, detta för att med mer säkerhet kunna diskutera utifrån ett åldersperspektiv.

Under variablerna Annan förening och Politik hade det varit intressant för studien att fördjupa sig i vilket typ av förening eller parti som respondenterna tillhör. Respondenterna kan tillhöra en "dålig" förening eller parti vilket kan medföra att förtroendet för samhällsinstitutioner påverkas negativt trots att de uppgav aktivt deltagande.

En annan sak att reflektera över är de få observationer studien fick gällande variablerna Fackförening, Religiöst samfund och Politik. Eftersom observationerna var färre än fem i flera av cellerna gick det inte att utföra Chi-två test på dessa tre variabler. Urvalsstorleken var relativt hög, vilket medför att vi inte med säkerhet kan säga att fler observationer hade medfört att Chi-två test skulle vara möjliga, då procenten faktiskt avspeglas i SCB:s forskning angående föreningsliv. Möjligtvis innebär resultaten att högskolestudenter snarare inte i hög utsträckning engagerar sig i dessa typer av föreningar.

9. Käll- och litteraturförteckning

Ahmed, A och Salas, O. (2009) *The Relationship between Behavioral and Attitudinal Trust: A Cross-cultural Study*

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00346760902908625> [Hämtad 2018-11-05]

Arkhide, S. Bergström, A och Ohlsson, J. (2017). *Allmänhetens bedömning av och kontakt med polisen*. [SOM-rapport nr 2017:19] https://som.gu.se/digitalAssets/1673/1673175_19-allm--nhetens-bed--mning-av-och-kontakt-med-polisen-2016.pdf [Hämtad 2018-12-6]

Berg, G. (2018) SKL (Sverige kommuner och landsting). *Medborgarlöften, utveckling och samverkan mellan polis och kommun*.

<https://skl.se/samhallsplaneringinfrastruktur/trygghetsakerhet/brottsforebyggande/medborgarloften.7399.html> [Hämtad 2018-12-13]

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Upplaga 3. Liber.

Bäck, H. Erlingsson, G. Larsson, T. (2015) *Den svenska politiken*. Fjärde upplagan, 1. Liber

Bäckman, O. Hjalmarsson, R. J Lindquist, M och Pettersson, T. (2018) *Könsskillnader i brottslighet – hur kan de förklaras?*

<https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/46-4-obrhmjltip.pdf> [Hämtad 2019-01-02]

Eliasson, A. (2018). *Kvantitativ metod från början*. Upplaga 3. Studentlitteratur.

Kantar Sifo. (u.å) *Om oss*. <https://www.kantarsifo.se/om-oss> [Hämtad 2018-11-19]

Kantar Sifo. (u.å) *Datainsamling*. <https://www.kantarsifo.se/erbjudande/datainsamling> [Hämtad 2018-11-19]

Kumlin, S och Rothstein, B. (2001) *Demokrati, socialt kapital och förtroende*.

https://www.science.gu.se/digitalAssets/1288/1288309_049-062.pdf [Hämtad 2018-11-15]

Kumlin, S och Rothstein, B. (2005) *Making and breaking social capital: The impact of welfare-state institutions*. Volume: 38 issue: 4, page(s): 339-365

<https://doi.org/10.1177/0010414004273203>

Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform. *Regeringsformen*.

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform_sfs-1974-152 [Hämtad 2019-01-22]

Luhmann, N. (2005) *Förtroende - en mekanism för reduktion av social komplexitet*. Upplaga 1. Daidalos.

Nationalencyklopedin, *Klusterurval*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/klusterurval> [Hämtad 2018-10-24]

Nationalencyklopedin, *Kvantitativ metod*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/kvantitativ-metod> [Hämtad 2018-11-15]

Meijer, J. K, Brudney, L. J, Bohte, J. (2015) *Applied statistics for public and nonprofit administration*. Student edition; Nionde upplagan.

Putnam, D. R. (1996) *Den fungerande demokratin - medborgarandans rötter i Italien*. Upplaga 2. Studentlitteratur.

Rothstein, B (2003). *Sociala fällor och tillitens problem*. Upplaga 1. SNS Förlag.

Rothstein, B. (1998). *Variifrån kommer det sociala kapitalet?*

<http://journals.lub.lu.se/index.php/svt/article/view/15403/13902> [Hämtad 2018-11-20]

Rothstein, B, Holmberg, S och Arkhede, S. (2017) *Mellanmänsklig tillit i Sverige 1996-2016*. SOM-rapport nr 2016:16).

https://som.gu.se/digitalAssets/1649/1649124_16-mellanm--nsklig-tillit-i-sverige-1996-2016.pdf
[Hämtad 2018-11-20]

Rothstein, B. Holmberg, S och Weissenbilder, M. (2018). SOM-institutet. *Mellanmänsklig tillit i Sverige 1996-2017*. [SOM-rapport nr 2018:21]

https://som.gu.se/digitalAssets/1693/1693094_21.-mellanm--nsklig-tillit-2017.pdf [Hämtad 2018-11-19]

Sjören, T. *Förtroendebarmetern 2016*. KANTARSIFO, rapporter och undersökningar.

https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/fortroendebarmetern_2016.pdf
[Hämtad 2018-11-19]

Sjören, T. *Förtroendebarmetern 2017*. KANTARSIFO, rapporter och undersökningar.

https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/fortroendebarmetern_2017_kantarsifo.pdf [Hämtad 2018-11-19]

Sjören, T. *Förtroendebarmetern 2018*. KANTARSIFO, rapporter och undersökningar.

https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/medieakademin_fortroendebarmetern_2018_kantar_sifo.pdf [Hämtad 2018-11-19]

Polislagen (PL). <https://lagen.nu/1984:387> [Hämtad 2019-01-22]

Vernersdotter, F. (2014) SOM-institutet. *Kodbok - den nationella SOM undersökningen*.

https://som.gu.se/digitalAssets/1573/1573445_kodbok-2014--v2.0-.pdf [Hämtad 2018-11-20]

Vogel, J. Amnå, E. Munck, I. Häll, L. (2003) *Föreningslivet i Sverige*.

<https://www.scb.se/statistik/LE/LE0101/2000I02/LE98SA0301.pdf> [Hämtad 2018-12-06]

Vogel, J. Amnå, E. Munck, I. Häll, L (2003). *Det svenska föreningslivet*

https://www.scb.se/statistik/LE/LE0101/2003M00/LE0101_2003M00_BR_LE102SA0301_04.pdf [Hämtat 2018-12-11]

Weissenbilder, M och Carlander, A. (2018). *Allmänhetens bedömning av och kontakt med polisen*. [SOM-rapport nr 2018:11] https://som.gu.se/digitalAssets/1701/1701697_11.-polisen-2017.pdf
[Hämtad 2018-12-6]

10. Bilaga 1 - Enkätformulär

1. Kön:

Man Kvinna Annat alternativ

2a. Utövar du någon lagsport eller annan träning i grupp?

Ja

Nej

2b. Om ja, hur många timmar i månaden?

1-3

4-6

7-9

10 eller mer

3a. Är du aktiv i någon fackförening?

Ja

Nej

3b. Om ja, hur många timmar i månaden?

1-3

4-6

7-9

10 eller mer

4a. Är du med i någon annan förening? (Skolförening, teaterförening, fritidsförening etc.)

Ja

Nej

Om ja, vilken typ av förening?

4b. Om ja, hur många timmar i månaden?

1-3

4-6

7-9

10 eller mer

5a. Är du aktiv inom något religiöst samfund?

Ja

Nej

5b. Om ja, hur många timmar i månaden?

1-3 4-6 7-9 10 eller mer

6a. Är du politisk aktiv?

Ja Nej

6b. Om ja, hur många timmar i månaden?

1-3 4-6 7-9 10 eller mer

7. Hur stort förtroende har du för det sätt som polisen sköter sitt arbete?

Mycket stort Ganska stort Varken stort eller litet Ganska litet Mycket litet

8. Allmänt sett, hur stort förtroende har du för polisen?

Mycket stort Ganska stort Varken stort eller litet Ganska litet Mycket litet

9. Kurskamraten ber om att få låna din bok, lånar du ut den?

Ja Nej Osäker

10. Allmänt sett, hur stort förtroende har du för dina medmänniskor?

Mycket stort Ganska stort Varken stort eller litet Ganska litet Mycket litet

Ett stort **tack** till dig för att du deltog i vår studie!

HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se